บทที่ 2

ประวัติความเป็นมาของชนชาติไทยและภาษาไทย

ในบทที่ 1 ได้กล่าวถึงความรู้ทั่วไปของภาษาและภาษาไทย เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจในการเรียนรู้ภาษาไทยได้ง่ายขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะของภาษาต่างประเทศที่เข้ามาปะปนในภาษาไทย ในบทนี้ จะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของภาษาไทย ในการศึกษาประวัติความเป็นมาของภาษาไทยนั้น จะต้องศึกษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน (ตัวอักษร) เพราะทั้งสองอย่างต่างก็มีประวัติความเป็นมาที่ต่างกัน การที่จะศึกษาประวัติความเป็นมาของทั้งสองอย่างดังกล่าว จำเป็นจะต้องศึกษาถึงประวัติของชนชาติไทยเสียก่อน เนื่องจากทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และการยืมคำมาใช้ในภาษาไทยนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับประวัติชนชาติไทย ดังจะเห็นได้ว่า ชนชาติไทยมีความสัมพันธ์กับชาวต่างประเทศมาตั้งแต่ครั้งเดิม นับตั้งแต่ยังไม่ได้เข้ามาอยู่ในดินแดนสุวรรณภูมิ จนกระทั่งถึงยุคสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ ไทยได้ติดต่อกับชาวต่างประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่มีอิทธิพลในการยืมภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทย

ประวัติความเป็นมาของชนชาติไทย

การศึกษาเรื่องราวของชนชาติไทย ปัญหาที่ถกเถียงกัน ก็คือ ปัญหาเรื่องถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่ที่ไหน หรือคนไทยในปัจจุบันมีแหล่งกำเนิดมาจากที่ใด ปัญหานี้ยังหาข้อยุติไม่ได้ ทั้งนี้เพราะไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือมาพิสูจน์ได้อย่างชัดเจน จึงต้องอาศัยการสันนิษฐานโดยการใช้หลักฐานชั้นต้น เช่น จดหมายเหตุ โบราณวัตถุ โบราณสถาน โครงกระดูกมนุษย์ เป็นต้น และยังต้องอาศัยหลักฐานชั้นรอง เช่น พระราชพงศาวดาร ตำนาน บันทึกการเดินทาง คำให้การ ผลงานการเรียบเรียงของนักวิชาการ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องอาศัยความร่วมมือในการประเมินคุณค่าหลักฐาน วิเคราะห์ และตีความจากนักวิชาการสาขาต่าง ๆ เช่น นักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี นักมานุษยวิทยา นักภาษาศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักสังคมวิทยา เป็นต้น เพื่อจะได้ข้อสันนิษฐานที่ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด

3.2 ภาษาไทยส่วนมากเป็นคำพยางค์เดียวเหมือนภาษาจีน คือ พูดออกมาคำเดียวก็มีความหมายสมบูรณ์ในตัว เมื่อนำคำพยางค์เดียวมาประสมกันก็จะเกิดคำประสม ซึ่งเป็นการสร้างคำขึ้นใช้แบบเดียวกัน คำที่มีหลายพยางค์ในภาษาไทยปัจจุบันส่วนใหญ่เกิดจากการรับคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทย ลักษณะที่คล้ายคลึงกันยังมีอีกหลายประการ เช่น ภาษาไทยมีลักษณนามแบบเดียวกับของภาษาจีน และถือการเรียงคำในประโยคเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังมีเสียงวรรณยุกต์ทำนองเดียวกับภาษาจีน และเสียงวรรณยุกต์ช่วยจำแนกความหมายในคำของภาษาด้วย

3.3 ถ้อยคำพื้น ๆ ในภาษาไทยกับภาษาจีนมีเสียงที่พ้องและคล้ายคลึงกันมาก ดังที่ ลิขิต ฮุนตระกูล (2516 : 160) ได้รวบรวมคำภาษาไทยที่มีเสียงพ้องและเสียงใกล้เคียงกับภาษาจีนไว้ ดังตัวอย่าง เช่น

ภาษาไทย	ภาษาจีนแต้จิ๋ว	ภาษาจีนแคะ	ภาษาจีนกวางตุ้ง
ไก่	โกย	เก	ไก
เช้า	จ๊า	เช่า	โจ๋ว
โชย ชวย	ชวย	ชุย	โชย
(มีด)โต้	ตอ	เตา	โต๊
ตอบ	ตับ	ตับ	ตับ
(แป้ง) ฝุ่น	ฮุน	ฝุ่น	ฝุ่น ฯลฯ

ดังนั้น นักภาษาศาสตร์รุ่นเก่าจึงจัดว่า ภาษาไทยและภาษาจีนอยู่ในตระกูลเดียวกันเรียกว่า ภาษาตระกูลจีน-ไทย (Sino-Thai) นักภาษาศาสตร์บางท่านก็จัดภาษาไทยไว้ในตระกูลจีน-ธิเบต ต่อมาได้มีการพิสูจน์ให้เห็นว่า ความคล้ายคลึงของภาษาไทยกับภาษาจีนเป็นเรื่องของการยืมคำ มากกว่าจะเป็นความสัมพันธ์ทางสายกำเนิดเดียวกัน นักวิชาการจึงแยกภาษาไทยไปไว้ในภาษาตระกูลไท ซึ่งเป็นภาษาอีกตระกูลหนึ่ง (ธัญญรัตน์ ปาณะกุล 2532 : 98-99) ภาษาไทยกับภาษาจีน แม้จะมีคำพ้องกันมากมายก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาในแง่ไวยากรณ์ ก็มีผิดกันอยู่บางประการ กล่าวคือ ภาษาจีนใช้คำคุณศัพท์ไว้หน้าคำนามเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ ส่วนในภาษาไทยใช้คำขยายนามไว้ข้างหลังคำนาม เช่น ม้าดำ จีนใช้ โอเบ๊ (โอ = ดำ เบ๊ = ม้า) บ๊วยเค็ม จีนใช้ เกี็ยมบ๊วย (เกี็ยม = เค็ม บ๊วย = ผลไม้ชนิดหนึ่ง) เป็นต้น

4. พวกที่เชื่อว่าภาษาไทยมาจากภาษาชวา-มลายู

พวกที่เชื่อว่าภาษาไทยมาจากภาษาชวา-มลายู เพราะอ้างเหตุผลทางเชื้อชาติ นิสัยใจคอและความเป็นอยู่คล้ายคลึงกับชาติเหล่านี้ ได้อ้างความเห็นของ พอล เบเนดิกท์ ซึ่งเป็นนักมานุษยวิทยาชาวอเมริกัน ได้กล่าวถึงภาษาไทยและภาษาของชาติเหล่านี้ว่า มีคำพ้องกันหลายคำ ดังได้กล่าวมาแล้วในเรื่องประวัติความเป็นมาของชนชาติไทย ความเชื่อของกลุ่มนี้มีผู้ไม่เห็นด้วยมากมาย ด้วยเหตุผลที่ว่า ภาษาชวา-มลายูเป็นภาษาที่มีลักษณะเป็นภาษาคำติดต่อมากกว่าภาษาคำโดด ภาษาไทยมีลักษณะเป็นคำโดดอย่างเห็นได้ชัด มีลักษณะการสร้างคำเป็นภาษาคำติดต่อบ้าง ก็เป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่นอีกประการหนึ่ง

ปัจจุบันนี้นักภาษาศาสตร์ส่วนมากไม่ยอมรับความเห็นของ พอล เบเนดิกท์ ซึ่งเป็นนักมานุษยวิทยาไม่ใช่นักภาษาศาสตร์ จึงมุ่งศึกษาแต่เรื่องรูปร่างลักษณะเผ่าพันธุ์ และความเป็นอยู่ของชนชาติเหล่านี้มากกว่ามุ่งศึกษาในทางด้านภาษา ซึ่งเป็นการศึกษากำเนิดของภาษาไทย ดังนั้น ภาษาไทยจึงไม่น่าจะมีต้นตอมาจากภาษาเหล่านี้

5. พวกที่เชื่อว่าภาษาไทยเดิมเป็นภาษาเดียวกัน

พวกที่เชื่อว่าภาษาไทยเดิมเป็นภาษาเดียวกัน โดยอ้างเหตุผลว่า ชาติไทยมีรกรากและภาษาเป็นอย่างเดียวกันมาแต่เดิม ต่อมาได้อพยพโยกย้ายออกไปอยู่คนละถิ่นกัน จึงทำให้พูดภาษาผิดแผกแตกต่างกันไปมากบ้างน้อยบ้าง ตามลักษณะภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น (ประสิทธิ์ กาพย์กลอน 2520 : 46)

ไทยอาหม	ไทยคำตี่	ไทยใหญ่	ไทยน้อย	ไทยพาย้พ
ไต้	ไน่	ไล่	ได้	ได
ดัง	หนัง	ขื่อลัง	จมูก	ดัง
ดาว	นาว	ลาว	ดาว	ดาว
ดิบ	นิบ	หลิบ	ดิบ	ดิบ
บัน	วัน	วัน	วัน	วัน
บ้าน	ม่าน	ม่าน ว่าน	บ้าน	บ้าน
ไร้	ฮ้าย	ฮ้าย	ไร้	ไฮ้
ร้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง

ไทยอาหม	ไทยคำตี่	ไทยใหญ่	ไทยน้อย	ไทยพายัพ
เรา	เรา	เฮา	เรา	เฮา
เริน	เฮิน	เฮิน	เรือน	เฮือน

ฯลฯ

นักภาษาศาสตร์พยายามศึกษาเปรียบเทียบคำในภาษาไทยแต่ละกลุ่ม แล้วหาเสียงในภาษาเดิมว่าควรพูดหรือออกเสียงอย่างไร โดยรวบรวมคำในภาษาท้องถิ่นที่มาจากคำภาษาเดียวกัน ซึ่งออกเสียงแปลกไปตามถิ่นต่าง ๆ แล้วมาสานย้อนกลับไปในอดีตว่า ภาษาไทยเดิมในอดีต หรือเรียกว่า "ไทยดั้งเดิม" (Proto-Thai) ควรจะออกเสียงคำนี้อย่างไร เช่น คำว่า ฟ้าแลบ ภาคกลางและภาคใต้ใช้เหมือนกัน ส่วนทางภาคเหนือออกเสียงคำนี้ว่า ฟ้าแมบ จึงตั้งสมมติฐานว่าคำนี้มาจาก คำภาษาไทยดั้งเดิมว่า ฟ้าแมลบ เป็นต้น

แต่มีนักภาษาศาสตร์บางคนเห็นว่าวิธีเปรียบเทียบคำเช่นนี้ มีข้อเสียก็คือ ประการแรก ภาษาดั้งเดิมที่ได้มีลักษณะเป็นอย่างเดียว ไม่มีลักษณะแตกต่างไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ ประการที่สอง ภาษาดั้งเดิมนี้ได้แตกแยกออกเป็นภาษาต่าง ๆ อย่างทันทีทันใด ซึ่งผิดกับหลักความจริง ต้องเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป ประการสุดท้าย ภาษาไทยดั้งเดิมนี้เป็นเพียงภาษาที่คิดขึ้นตามทฤษฎีหรือหลักวิชาเท่านั้น ในความเป็นจริง อาจจะเป็นภาษาไทยดั้งเดิมจริง ๆ หรือไม่ไม่มีใครทราบ บรรพบุรุษผู้ใช้ภาษาดั้งเดิมของไทย ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าอยู่ที่ไหน ซึ่งยังเป็นปัญหาที่นักประวัติศาสตร์ไทยถกเถียงกันอยู่

อย่างไรก็ตาม เหตุผลในข้อ 5 ที่ว่า ชาติไทยมีรกรากและมีภาษาเป็นอย่างเดียวกันมาตั้งแต่ดั้งเดิมนั้นเป็นเหตุผลที่น่าจะพิจารณา จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันนี้มีคนเชื้อชาติไทยที่มีขนบธรรมเนียมประเพณี และสภาพความเป็นอยู่อย่างไทยอาศัยอยู่กระจัดกระจายทั่วไปในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ประเทศไทย ลาว พม่า อินเดีย เวียดนาม จีน กัมพูชา และมาเลเซีย คนไทยเหล่านี้พูดภาษาไทย นักภาษาศาสตร์กำหนดให้ใช้คำว่า **"ไท"** สำหรับภาษาไทยที่พูดอยู่นอกประเทศไทย และใช้คำว่า **"ไทย"** สำหรับภาษาไทยที่พูดในประเทศไทย (เรืองเดช ปันเขื่อนขัติย์ 2531 : 4) คนไทยที่อาศัยอยู่ในถิ่นต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ล้วนเรียกตนเองว่า **"คนไต"** เช่น ไตลื้อ ไตดำ ไตขาว ไตนุง ไตเขิน ฯลฯ เนื่องจากถิ่นที่อยู่ของคนไทปัจจุบันมีอาณาเขตกว้างขวางมาก ภาษาพูดของชาวไทเผ่าต่าง ๆ จึงมีความแตกต่างกันมากบ้างน้อยบ้าง แต่ก็สามารถพูดคุยกันเข้าใจ แม้ว่าจะไม่เข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างก็ตาม วุฒิชัย มูลศิลป์ (2536 : 11) กล่าวว่า "ผู้เขียนเองเคยคุยกับชาวไทเผ่าจ้วง (ในประเทศจีน) โดยใช้ภาษาไทยอีสานเป็นสื่อซึ่งก็สามารถพูดคุยกันได้รู้เรื่อง"

การที่คนไทตามถิ่นต่าง ๆ ยังพอที่จะสื่อความหมายหรือสนทนาพูดคุยเป็นที่เข้าใจกันได้ ตลอดจนมีศัพท์ใช้เรียกสิ่งต่าง ๆ เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แสดงว่า บรรพบุรุษของผู้ใช้ภาษาถิ่นต่าง ๆ เหล่านี้เดิมอยู่ในสังคมเดียวกัน พูดภาษาเดียวกัน เมื่อเวลาผ่านไป ผู้คนที่เคยอยู่ในสังคมเดียวกัน ได้กระจายออกไปอยู่ตามถิ่นต่าง ๆ ทุกคนมีภาษาติดตัวไป เมื่อสร้างสังคมใหม่ในถิ่นใหม่ ก็ได้สร้างศัพท์ใหม่เพิ่มขึ้นหรืออาจได้รับศัพท์จากคนกลุ่มอื่น ๆ เข้ามาปะปน จึงทำให้ภาษาแตกต่างกันไปตามสภาพของสังคมนั้น ๆ ภาษาไทยบางถิ่นมีภาษาเขียนหรือตัวอักษรเป็นของตนเอง เช่น ภาษาไทย ลาว ไทคำตี่ ไทใหญ่ในพม่า ไทอาหมในอินเดีย เป็นต้น แต่บางถิ่นก็ไม่มีภาษาเขียนหรือตัวอักษรของตนเอง เช่น ไทโท้ ไทนุง ไทย้อยในประเทศจีน เป็นต้น คนไทในจีนบางถิ่นก็ใช้ตัวอักษรจีน (วิลเลี่ยม คลิปตัน คอด์ด 2520 : 152-153) ปัจจุบันนี้ ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาของชนกลุ่มใหญ่ในประเทศ และมีตัวอักษรเป็นของตนเอง นอกจากนี้ ภาษาไทยเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อย เราไม่สามารถที่จะบอกได้ว่า คนไทยกลุ่มใดเก่าที่สุด แม้คนไทยในประเทศไทยจะมีตัวอักษรใช้มา 700 กว่าปีแล้วก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่า คนไทยจะเป็นกลุ่มที่เก่าแก่ที่สุด คนไทกลุ่มที่ไม่มีตัวอักษรใช้อาจจะเก่ากว่าก็ได้ เพราะไม่มีตัวอักษรจึงไม่ได้บันทึกไว้เป็นหลักฐาน ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว ไม่ว่าจะพิจารณาจากภาษาเขียนหรือภาษาพูดที่ใช้กันก็ไม่สามารถที่จะสรุปได้ว่า คนไทกลุ่มใดเป็นกลุ่มที่เก่าแก่ที่สุด คนไทกลุ่มใดแยกมาจากกลุ่มใด ดังนั้น เราจึงยังไม่สามารถตอบได้ว่าภาษาพูดของคนไทยเริ่มต้นจากที่ไหนและเมื่อไร การศึกษาเรื่องที่มาของภาษาไทยจึงคงเป็นปัญหาที่ต้องศึกษาและขบคิดกันต่อไป

ประวัติความเป็นมาของอักษรไทย

ชาติที่เจริญแล้วต้องมีทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน (ตัวอักษร) ภาษาเขียนเป็นสัญลักษณ์แทนเสียงพูดอีกชั้นหนึ่ง ตัวอักษรจึงเป็นส่วนสำคัญของภาษา เราสามารถนำตัวอักษรไปถ่ายทอดภาษาอื่น ๆ ได้ด้วย ภาษาบางภาษาไม่มีตัวอักษรใช้ เช่น ภาษาบาลี ภาษาไทถิ่นบางถิ่น เป็นต้น เมื่อภาษาบาลีเข้าไปอยู่ในภาษาใด ก็จะใช้ตัวอักษรของภาษานั้น ๆ

คนไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งประกอบด้วยภาษาพูดและภาษาเขียนหรือตัวอักษร สำหรับตัวอักษรนั้น สมัยก่อนสุโขทัย ชนชาติไทยไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการใช้ตัวอักษรบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ถ้าหากมีการบันทึกก็คงใช้ตัวอักษรของชาติอื่น ๆ ดังที่ ฉ่ำ ทองคำวรรณ และคนอื่น ๆ (2505 : 59) กล่าวว่า "ยอร์ช เซเดส์ ศาสตราจารย์ชาวฝรั่งเศส

ผู้เชี่ยวชาญด้านตัวอักษรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กล่าวไว้ว่า เมื่อชาวไทยยังอยู่ถิ่นเดิม คือ ตอนใต้ของจีน ไม่ปรากฏหลักฐานว่าใช้ตัวอักษร ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 400 ชาวไทยอพยพจาก ถิ่นเดิม มาตั้งภูมิลำเนาอยู่ติดต่อกับอาณาเขตของมอญ ในเวลานั้น มอญกำลังเจริญรุ่งเรืองอยู่ ชาวไทยจึงรับเอาอารยธรรมจากมอญหลายอย่าง ทางด้านอักษรศาสตร์คงได้รับเอาอักษรมอญ มาดัดแปลงใช้เขียนอักษรไทย เพราะลักษณะอักษรอาหม อักษรไทลื้อ และอักษรผู้ไทย ที่ใช้ กันในปัจจุบันล้วนแต่ดัดแปลงมาจากอักษรมอญโบราณทั้งสิ้น"

มีหลักฐานศิลาจารึกที่แสดงให้เห็นอิทธิพลของอักษรมอญโบราณ ดังที่ นันทนา ด่านวิวัฒน์ (2526 : 25-26) กล่าวว่า "นักโบราณคดีไทยค้นพบหลักศิลาจารึกโบราณ ซึ่งจารึก ก่อนสมัยพ่อขุนรามคำแหง จารึกเหล่านี้ ได้แก่ ศิลาจารึกมอญโบราณบนศิลา 2 ท่อน ซึ่ง ค้นพบในจังหวัดนครปฐม (พ.ศ. 1200) ศิลาจารึกปรากฏที่เสาหินแปดเหลี่ยมที่ศาลสูง เมืองลพบุรี (พ.ศ. 1300-1400) ศิลาจารึกพบที่จังหวัดลำพูน (พ.ศ. 1700-1800)"

ต่อมา พวกขอมได้แผ่อาณาเขตมายังดินแดนไทย จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในระหว่างพุทธศตวรรษที่ 16-19 ไทยตกอยู่ใต้อิทธิพลของขอม ขอมมีอารยธรรมเจริญรุ่งเรือง ขึ้นจนกลายเป็นมหาอำนาจแทนมอญ ไทยคงได้รับอารยธรรมขอมมาใช้ และได้นำตัวอักษร ขอมหวัดมาดัดแปลงเขียนภาษาไทย นันทนา ด่านวิวัฒน์ (2526 : 26) กล่าวว่า "นักโบราณคดี ค้นพบหลักศิลาจารึกโบราณ ซึ่งจารึกด้วยอักษรขอมโบราณ จากหลักฐานทั้งหลายเหล่านี้ทำให้ เกิดความเชื่อว่า ก่อนหน้าที่พ่อขุนรามคำแหงคิดประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นในปี พ.ศ. 1826 นั้น ชาวไทยได้ใช้อักษรมอญโบราณและขอมโบราณมาก่อน"

1. ที่มาของลายสือไทย

จากหลักฐานต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ ทำให้เชื่อว่า ก่อนหน้าที่พ่อขุนรามคำแหงจะ ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 1826 นั้น ไทยคงจะใช้อักษรมอญโบราณและขอม โบราณมาก่อน อักษรไทยที่เก่าที่สุดเท่าที่ค้นพบในปัจจุบัน ก็คือ อักษรไทยในศิลาจารึกหลักที่ 1 หรือที่เรียกว่า อักษรไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหง ดังมีข้อความในศิลาจารึกหลักที่ 1 ด้านที่ 4 บรรทัดที่ 8-11 ดังนี้ (สำนักนายกรัฐมนตรี 2521 : 25)

"เมื่อก่อนลายสือไทนี้บ่มี 1205 ศกปีมะแม พ่อขุนรามคำแหงหาใคร่ใจ ในใจแลใส่ ลายสือไทนี้ ลายสือไทนี้จึงมีเพื่อพ่อขุนผู้นั้นใส่ไว้"

ข้อความที่ว่า "เมื่อก่อนลายสือไทนี้บ่มี" ไม่ได้หมายความว่า ก่อนหน้านี้ไม่มี ตัวอักษร เพียงแต่ว่าไม่มีตัวอักษรอย่างที่ใช้ในจารึกนี้เท่านั้น "1205 ศก" หมายถึง มหาศักราช

ปี 1205 ซึ่งเทียบได้กับปีพุทธศักราช 1826 โดยใช้มหาศักราช (ม.ศ.) + 621 จะได้เป็นพุทธศักราช (พ.ศ.) "หาใคร่ใจในใจ" หมายถึง คำนึงในใจด้วยตนเอง "ลายสือไทนี้จึงมีเพื่อพ่อขุนผู้นั้นใส่ไว้" หมายถึง พ่อขุนรามคำแหงได้ทรงประดิษฐ์ตัวหนังสือไทยแบบที่จารึกไว้ในศิลาจารึกหลักที่ 1 นี้

สำหรับความเป็นมาของตัวอักษรพ่อขุนรามคำแหงนี้ ยอร์ช เซเดส์ (2507 : 13) ได้ให้ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับลายสือไทยในตำนานอักษรไทยไว้ว่า "การที่พ่อขุนรามคำแหงใส่ลายสือไทยนั้น ดูเหมือนได้เอาอักษรหวัดของขอม ซึ่งพวกไทยเปลี่ยนแปลงและใช้เขียนภาษาไทยมาแก้ไขให้ดีขึ้นเท่านั้นเป็นสำคัญ คือ รูปสัณฐานตัวอักษรของพระองค์คล้ายรูปของอักษรขอม" จากข้อสันนิษฐานนี้ ฉ่ำ ทองคำวรรณ (2505 : 61) จึงได้ศึกษาลักษณะเปรียบเทียบตัวอักษรของพ่อขุนรามคำแหงทุกตัวกับอักษรขอมในสมัยเดียวกัน ซึ่งได้ข้อยืนยันตามความเห็นของ ยอร์ช เซเดส์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ฉ่ำ ทองคำวรรณ (2505 : 108) ได้กล่าวสรุปว่า "ตัวอักษรหรือตัวเลขของชาติใดภาษาใดที่สืบเนื่องจากสกุลเดียวกันก็มักจะมีรูปสัณฐานคล้ายคลึงกันเป็นธรรมดา เพราะฉะนั้น ตัวอักษรหรือตัวเลขของพ่อขุนรามคำแหงบางตัว จึงมีรูปสัณฐานคล้ายคลึงกับชาติอื่น ๆ นอกจากขอมก็มี"

ยอร์ช เซเดส์ (2507 : 31) ได้สรุปเป็นแผนผังกำเนิดอักษรไทยไว้ว่า อักษรของพ่อขุนรามคำแหงดัดแปลงมาจากอักษรขอมหวัด ซึ่งดัดแปลงมาจากอักษรขอมโบราณและอักษรไทยเดิม ซึ่งดัดแปลงอักษรมอญโบราณ ทั้ง 2 ชนิดนี้ มีวิวัฒนาการจากอักษรปัลลวะหรืออักษรคฤนถ์ของอินเดียฝ่ายใต้ ซึ่งได้พัฒนามาจากอักษรพราหมีของพระเจ้าอโศกมหาราช ดังที่กำธร สถิรกุล (2526 : 28) ได้กล่าวว่า "ปัลลวะเป็นราชวงศ์ของกษัตริย์ที่ครอบครองแคว้นกันจิในอินเดียฝ่ายใต้...ได้ถูกพระเจ้าอโศกมหาราชแผ่พระราชอำนาจครอบคลุมได้หมดในพุทธศตวรรษที่ 3 และได้นำอักษรพราหมีเข้ามาเผยแพร่พร้อมกับพระพุทธศาสนา" อักษรพราหมีวิวัฒนาการมาจากอักษรเฟนิเซียนชนชาติแรกที่สามารถคิดตัวอักษรขึ้นแทนสัญลักษณ์แทนเสียงพูด ก็คือ ชนชาติเฟนิเซียน ซึ่งตั้งอยู่แถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน อันเป็นต้นเค้าของอักษรกรีก ละตินด้วย ดังแผนผังในภาพที่ 2.1

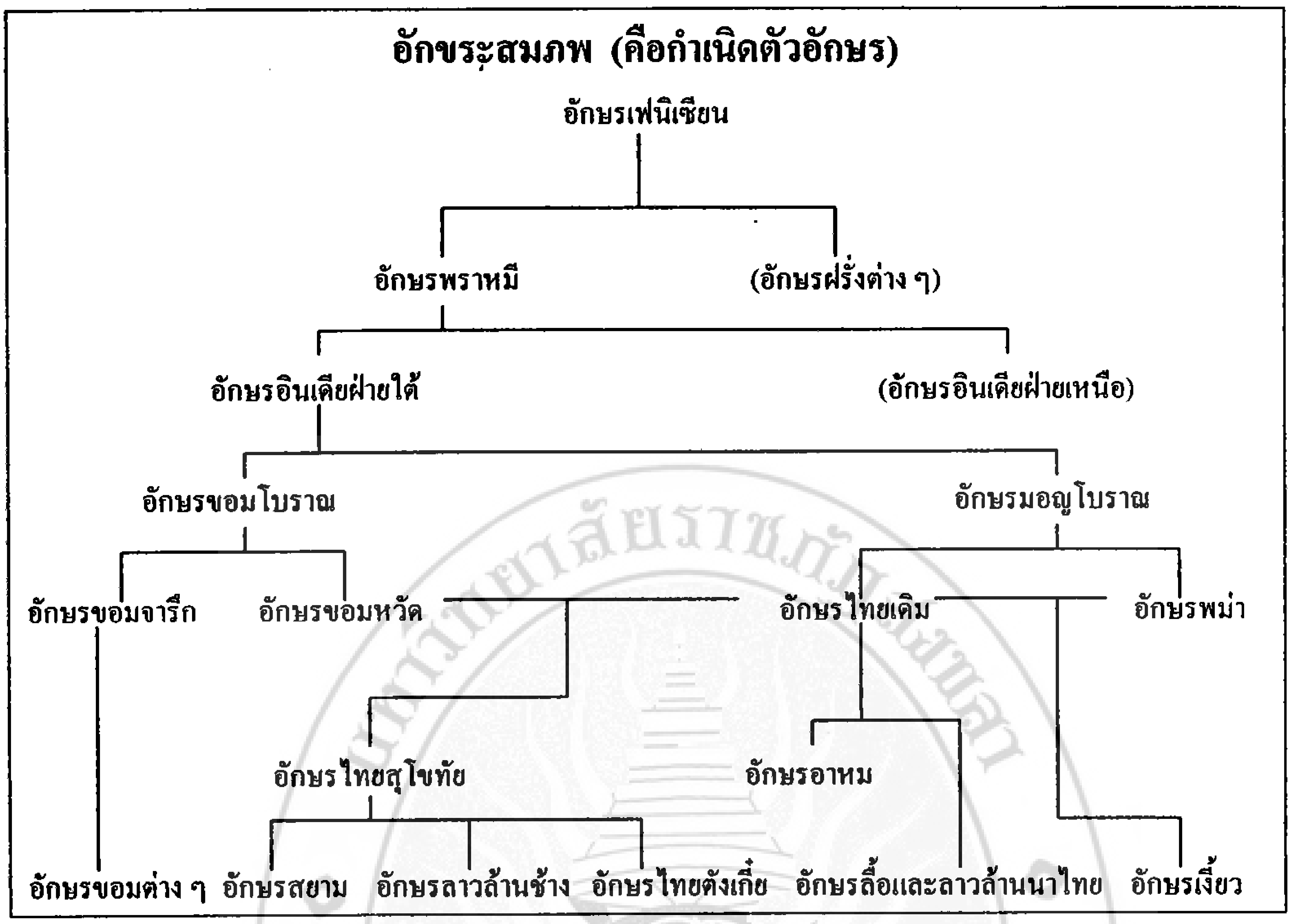

ภาพที่ 2.1 *แผนผังแสดงกำเนิดอักษรไทย*

ที่มา : *ยอร์ช เซเดส์ 2507 : 31*

2. ลักษณะตัวอักษรและอักขรวิธีไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหง

พ่อขุนรามคำแหงทรงดัดแปลงตัวอักษรส่วนใหญ่มาจากอักษรขอมหวัด (ประมาณ พ.ศ. 1800) เพื่อให้อ่านง่าย เขียนได้สะดวก รวดเร็ว โดยปรับปรุงให้ดีขึ้นดังต่อไปนี้

2.1 ด้านพยัญชนะ ปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 ตัดหนามเตย หรือ ศก (ᨿ) และเชิงของตัวอักษรทิ้ง ตัวอย่างเช่น

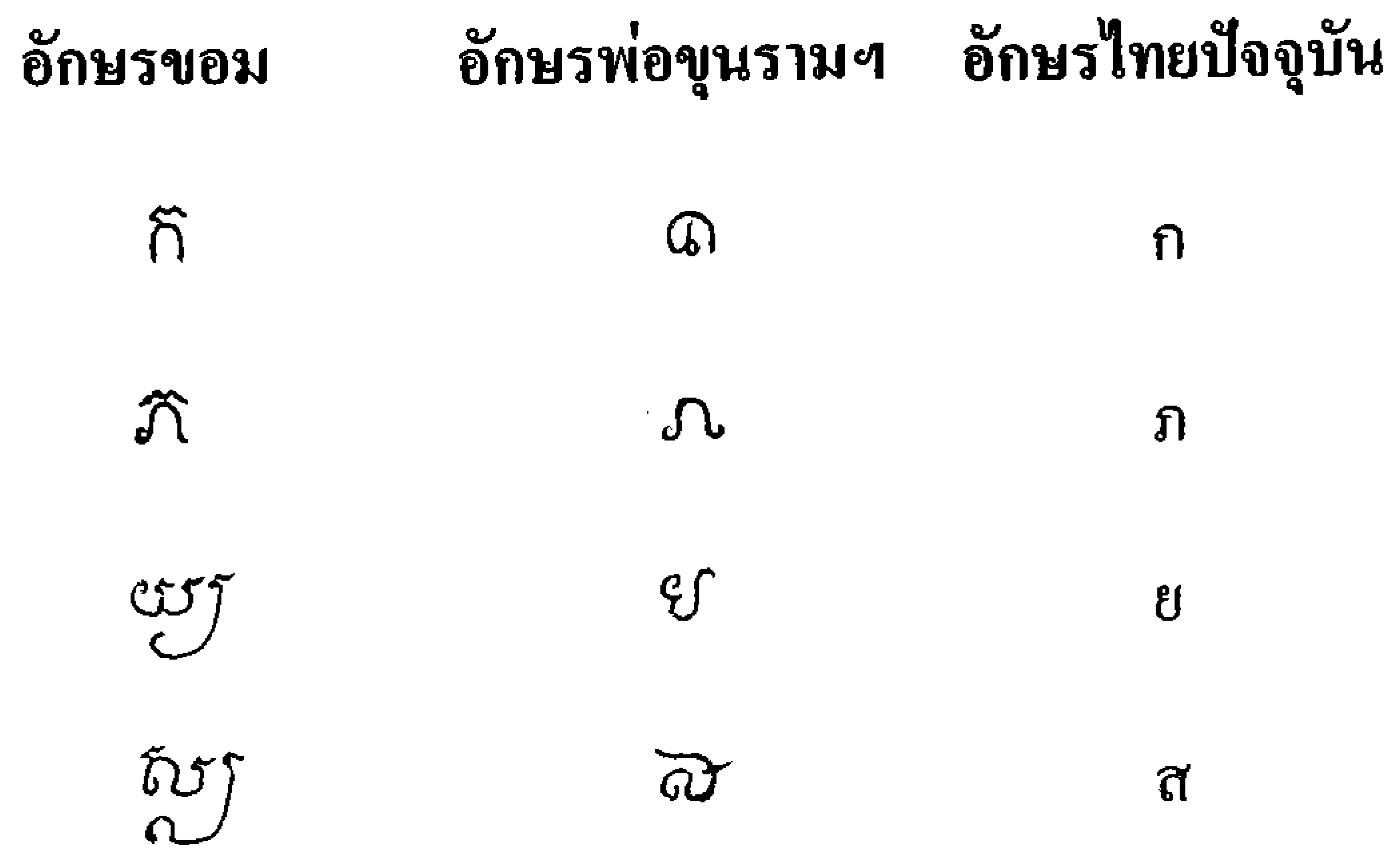

2.1.2 นำมาดัดแปลงเพื่อให้เขียนสะดวกขึ้น โดยส่วนใหญ่เขียนเส้นเดียวติดต่อกันตลอด ในขณะที่อักษรขอมต้องเขียนสองหรือสามเส้นต่อพยัญชนะตัวหนึ่ง ตัวอย่างเช่น

อักษรขอม **อักษรพ่อขุนรามฯ** **อักษรไทยปัจจุบัน**

ม
ญ
ฐ

2.1.3 เพิ่มพยัญชนะที่ไม่มีในภาษาขอม ได้แก่

ฃ ฅ ซ ฎ ด บ ฝ ฟ อ ฮ

ในภาษาเขมร บ ใช้เป็นทั้ง บ และ ป

ฎ ใช้เป็นทั้ง ฎ และ ฏ

2.1.4 เปลี่ยนตำแหน่งลักษณะของตัวอักษรขอมเสียใหม่ คือ อาจจะกลับตัวอักษรด้านซ้ายเป็นด้านขวา หรือ กลับเส้นแนวนอนเป็นแนวตั้ง โดยที่ตัวอักษรเกือบจะไม่เปลี่ยนรูปผิดไปจากเดิม

อักษรขอม **อักษรพ่อขุนรามฯ** **อักษรไทยปัจจุบัน**

ง
ฉ
ฎ
ถ
ธ
น

2.2 ด้านสระ ปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 สระขอมมี 2 ชนิด คือ **สระลอย** ซึ่งใช้เมื่ออยู่ต้นศัพท์ ไม่ใช่ประสมกับพยัญชนะอื่น และ **สระจม** ซึ่งใช้เมื่อประสมกับพยัญชนะอื่น ส่วนสระพ่อขุนรามคำแหงมีเพียงอย่างเดียว ถ้าอยู่ต้นศัพท์ก็ใช้ อ เป็นทุ่นให้สระเกาะ มียกเว้นคำเดียว คือ อินทราทิตย์ ใช้สระ อี โดด ๆ โดยไม่ต้องมี อ ดังนี้

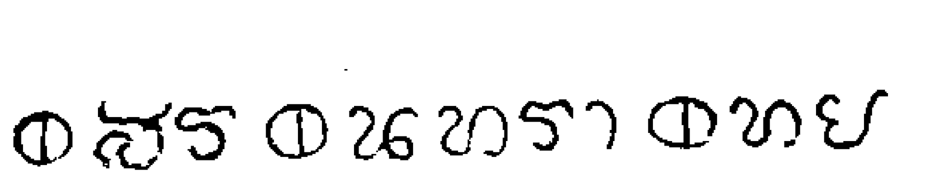

สรี อิน ทรา ทิตย (ศรีอินทราทิตย์)

2.2.2 สระขอมมีความสูงไม่เท่ากัน สระบางตัวสูงกว่าพยัญชนะ ส่วนสระทั้งหมดของพ่อขุนรามคำแหงสูงเท่ากับพยัญชนะทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

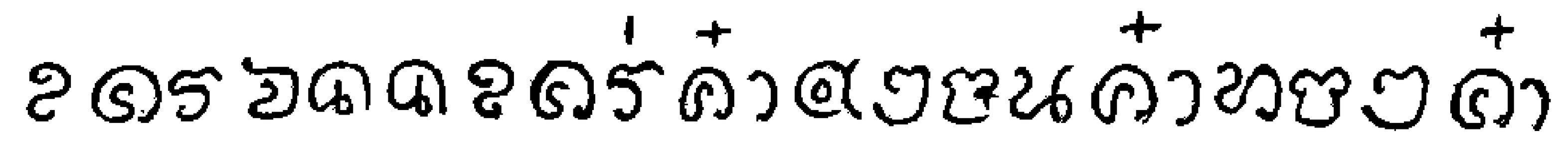

ใคร จัก ใคร่ ค้า เงือน ค้า ทอง ค้า

(ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทองค้า)

2.2.3 เพิ่มเติมสระ

สระ อึ ไม่มีใช้ ใช้สระ อือ แทน เช่น

ีฃ่ณ่งง (ขึ้นนั่ง)

ีณ่ง (หนึ่ง)

สระที่เพิ่มเข้ามา ได้แก่

อึ แอะ แอ ออ เอือ เอีย อัว เออ

2.3 ด้านวรรณยุกต์ ขอมไม่มีวรรณยุกต์ใช้ พ่อขุนรามคำแหงทรงคิดประดิษฐ์วรรณยุกต์ขึ้นใช้ 2 รูป คือ ่ และ + ตรงกับ ่ และ ้ ในปัจจุบัน เช่น

(พ่อ) 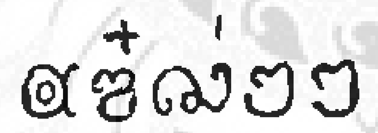 (ขึ้นนั่ง) (ไม้ตาล)

2.4 ด้านอักขรวิธี ลายสือไทยของพ่อขุนรามคำแหงที่ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกหลักที่ 1 ซึ่งเป็นจารึกเพียงหลักเดียวที่มีลักษณะตัวอักษรและอักขรวิธีเฉพาะตัว พอสรุปได้ดังนี้

2.4.1 สระขอมวางไว้รอบด้านพยัญชนะ ส่วนสระพ่อขุนรามคำแหงวางบนบรรทัดเดียวกับพยัญชนะ ส่วนใหญ่วางไว้ข้างหน้า มีแต่สระ อะ อา อำ ที่วางไว้ข้างหลัง ตัวอย่าง เช่น

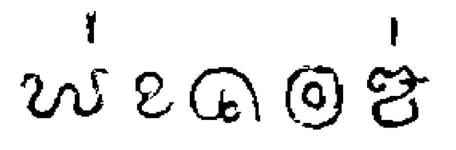 (พ่อกูชื่อ) (ตรี)

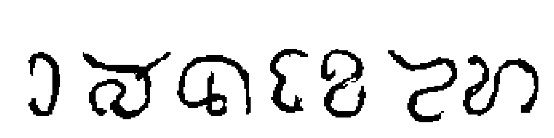 (สุโขทัย) (ใคร)

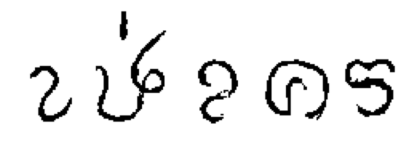 (ปู่ครู) (ม้า)

2.4.2 การเขียนตัวอักษรขอมที่เป็นพยัญชนะสังโยคหรือพยัญชนะประสม ได้แก่ ตัวสะกดตัวตาม และตัวควบกล้ำ ขอมใช้เขียนซ้อนกัน โดยเอาตัวสะกดไว้บนและตัว

ตามไว้ข้างล่าง ตัวตามที่อยู่ข้างล่าง เรียกว่า เชิง เชิงบางตัวมีรูปผิดกับตัวอักษรซึ่งยากแก่การใช้ พ่อขุนรามคำแหงทรงแก้ไขโดยให้เขียนบนบรรทัดเดียวกันและเขียนเรียงกันไป วิธีนี้เป็นการใช้พยัญชนะสองตัวซ้อนกันแทนไม้หันอากาศซึ่งใช้ในปัจจุบัน เช่น

อักษรขอม	**อักษรพ่อขุนรามฯ**	
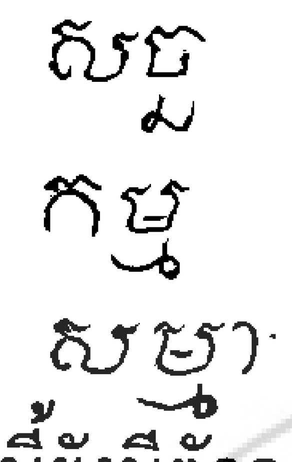	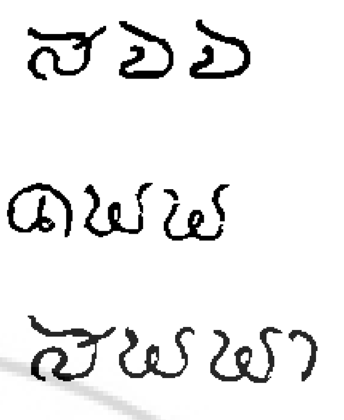	(สัจจ) (กัมม) (สัมมา)

นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างอื่น ๆ อีก เช่น

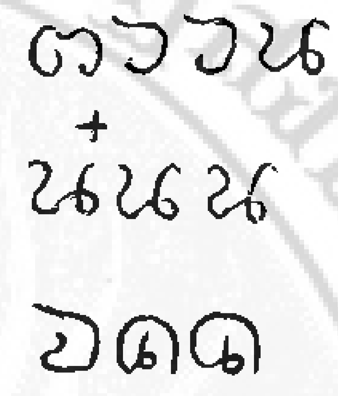

(ตะวัน)
(นั้น)
(จัก)

2.4.3 รูปสระประสม มีวิธีการเขียนดังนี้

(1) คำที่ประสมด้วยสระ เอีย ที่มีตัวสะกดใช้วิธีลดรูป คือ ใช้ ย นำหน้าตัวสะกดไม่ต้องมีรูปสระ เช่น

= ดยว (เดียว) = ชลยง (เชลียง)

= รยม (เรียม) = วยง (เวียง)

(2) คำที่ประสมด้วยสระ เอีย ที่ไม่มีตัวสะกดใช้สระ อี นำพยัญชนะต้นแล้วใช้ ย แทนสระ เอีย เช่น

= ี มยย (เมีย) 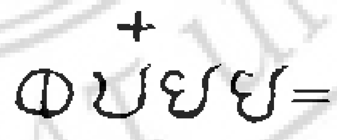 = ี บ๋ยย (เบี้ย)

(3) คำที่ประสมสระ เอือ ใช้สระ อือ นำพยัญชนะต้นแล้วใช้ อ แทนสระ เอือ เช่น

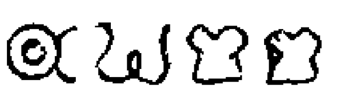 = ื มออ (เมื่อ) = ื ส๋ออ (เสื้อ)

(4) คำที่ประสมสระ เอือ มีตัวสะกดจะตัดรูป อ ทิ้ง 1 ตัว เช่น

= ื มอง (เมือง) = ื งอน (เงิน)

2.4.4 สระ ออ และสระ อือ ไม่ต้องมี อ เคียง เช่น

= (พ่อ) = (ชื่อ)

2.4.5 สระ อัว เมื่อไม่มีตัวสะกดให้ใช้ ว ซ้อนสองตัว เช่น

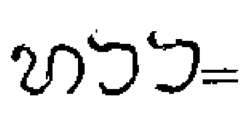 = ทั่ว 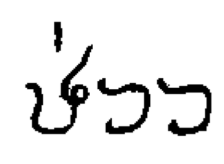 = ปั่ว

2.4.6 ใช้เครื่องหมายนฤคหิตแทนเสียง ม เช่น บํเรอ พนํ

2.4.7 วิธีเขียนตัวอักษรติดกันเป็นพืด ไม่มีการเว้นวรรค ย่อหน้า ถ้าสุดบรรทัดก็ค้างไว้เขียนบรรทัดต่อไป เช่น ตวว สุดบรรทัดที่ ตว ก็ไปเขียน ว ในอีกบรรทัดหนึ่ง ทำให้อ่านยาก

2.4.8 คำที่เป็นตัวควบกล้ำบางคำ เขียนสระแทรกกลาง เช่น ข ู ลก = ขลูก (ลูก)

2.4.9 การเขียนตัวสะกดการันต์ไม่เคร่ง เช่น ศี่ปากตู ษุโขไท สุกโขไทย

2.5 ตัวเลข ในสมัยพ่อขุนรามคำแหง เท่าที่ปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ 1 ตัวเลขมี 6 ตัว ดังนี้

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐

3. ลักษณะตัวอักษรและอักขรวิธีไทยสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1 (พระเจ้าลิไท พ.ศ. 1890-1911)

ตัวอักษรสมัยพระเจ้าลิไท มีรูปลักษณะคล้ายกับรูปอักษรพ่อขุนรามคำแหง มีพยัญชนะและสระบางตัวเท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงไปบ้าง ส่วนอักขรวิธีนั้นเปลี่ยนไปมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะชาวสุโขทัยเคยชินกับอักขรวิธีของขอมมาก่อนลายสือไทยของพ่อขุนรามคำแหง เมื่อถึงรัชสมัยของพระเจ้าลิไท จึงกลับไปใช้วิธีเดิมที่เคยชิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางตำแหน่งพยัญชนะและสระ ดังที่ปรากฏอยู่ในศิลาจารึกหลายหลัก เช่น ศิลาจารึกวัดศรีชุม พ.ศ. 1890 ศิลาจารึกนครชุม พ.ศ. 1900 ศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง (ศิลาจารึกหลักที่ 5) พ.ศ. 1904 (สำนักนายกรัฐมนตรี 2521 : 36-54, 61-70, 92-97) การเปลี่ยนแปลงลักษณะตัวอักษรและอักขรวิธีในสมัยพระเจ้าลิไท มีดังนี้

3.1 ด้านพยัญชนะ มีดังนี้

3.1.1 **เพิ่มพยัญชนะ** พบตัวพยัญชนะบางตัวที่ไม่มีในศิลาจารึก พ่อขุนรามคำแหง คือ

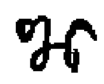 (ฆ)

3.1.2 เพิ่มเชิง ตัว ญ

อักษรพ่อขุนรามฯ	**อักษรพระเจ้าลิไท**

3.1.3 มีรูปพยัญชนะบางตัวต่างจากอักษรพ่อขุนรามฯ เล็กน้อย เช่น

อักษรพ่อขุนรามฯ	**อักษรพระเจ้าลิไท**	**อักษรไทยปัจจุบัน**
		ก
		ฎ
		ฐ
		ณ
		ถ

3.1.4 เปลี่ยนหัวตัว ช และ ซ ใช้ต่างกันตรงหัวตัวอักษร คือ ตัว ช ไม่หยักหัว ตัว ซ หยักหัว ซึ่งเดิมอักษรพ่อขุนรามคำแหงเขียนหยักหัวทั้งคู่

อักษรพ่อขุนรามฯ	**อักษรพระเจ้าลิไท**	**อักษรไทยปัจจุบัน**
		ช
		ซ

3.2 ด้านสระ ปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 รูปสระ ไ ใ โ เขียนให้มีส่วนสูงเลยตัวพยัญชนะขึ้นไป ซึ่งสระพ่อขุนรามคำแหง ทั้ง 3 ตัวนี้อยู่เสมอกับตัวอักษรพยัญชนะ

3.2.2 รูปสระ อิ อี และ อื เปลี่ยนจากเดิม ดังนี้

อักษรพ่อขุนรามฯ	**อักษรพระเจ้าลิไท**	**อักษรไทยปัจจุบัน**
		ิ
		ี
		ื

3.2.3 มีรูปสระ ฤ ฤๅ ฦๅ เพิ่มขึ้น

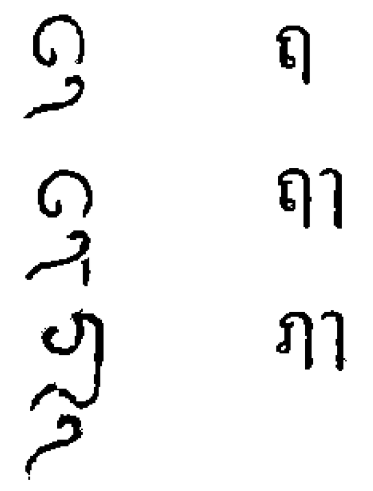

3.3 ด้านวรรณยุกต์ ในสมัยพระเจ้าลิไทยังคงใช้วรรณยุกต์เอกโดยใช้ไม้เอก และวรรณยุกต์โท โดยใช้เครื่องหมายกากบาทเหมือนเดิม

3.4 ด้านอักขรวิธี ปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.4.1 เปลี่ยนวิธีการวางรูปสระเสียใหม่ คือ วางรูปสระไว้รอบพยัญชนะ โดยการวางรูปสระไว้ข้างหน้าบ้าง ข้างหลังบ้าง ข้างบนบ้าง ข้างล่างบ้าง ซึ่งวางรูปสระตรงกับอักขรวิธีในปัจจุบัน

3.4.2 ใช้ไม้หันอากาศ (ั) แทนตัวสะกดซ้อนสองตัว ซึ่งพบครั้งแรกในศิลาจารึกวัดศรีชุม (1800-1920) ใช้เฉพาะพยัญชนะท้ายที่เป็น ง เท่านั้น โดยอยู่บนตัว ง (ประยูร ทรงศิลป์ 2526 : 13) เช่น

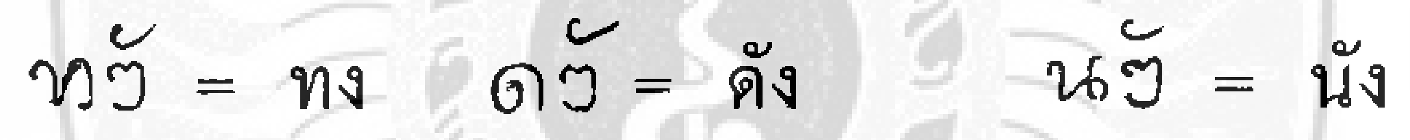

เครื่องหมายหันอากาศ (ั) เลื่อนมาเขียนบนรูปพยัญชนะต้นเป็นบางครั้ง ปรากฏในศิลาจารึกเขาสุมนกูฏ (ศิลาจารึกหลักที่ 8) พ.ศ. 1912 (ทิพย์สุดา นัยทรัพย์ 2531 : 23)

3.4.3 มีเครื่องหมายไม้ยมก (ๆ) และไปยาลน้อย (ฯ) ใช้ เช่น

3.5 ด้านตัวเลข พบตัวเลขเพิ่มขึ้นจากจารึกพ่อขุนรามคำแหง ดังนี้

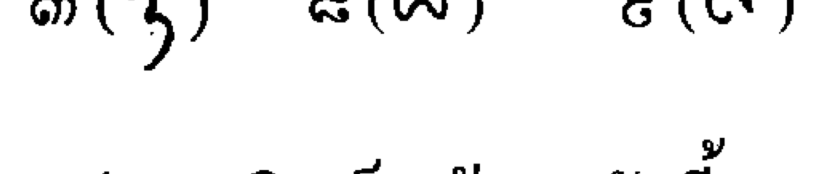

เลข ๑, ๒, ๗ เปลี่ยนรูปจากเดิมเล็กน้อย ดังนี้

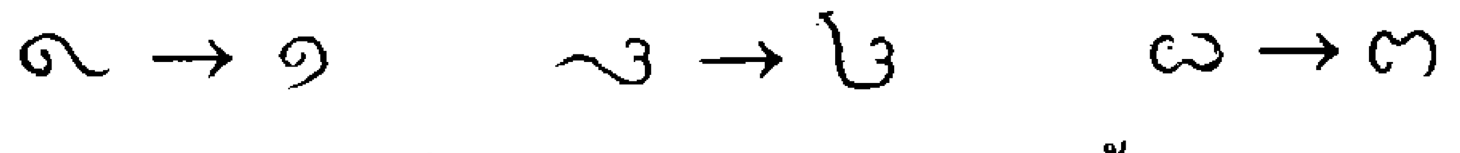

หลังจากสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1 (พระเจ้าลิไท) จนสิ้นสุดสมัยสุโขทัย ไม่มีหลักฐานปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงตัวอักษร

4. ลักษณะตัวอักษรและอักขรวิธีสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199-2231)

อิทธิพลของตัวอักษรสุโขทัยสมัยพระเจ้าลิไท ยังคงใช้แพร่หลายอยู่ตั้งแต่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมื่อ พ.ศ. 1893 จนกระทั่งถึงสมัยสมเด็จพระนารายณ์ ศิลปะด้านการเขียนของไทยเจริญมากขึ้น ไทยมีตัวอักษรใช้สมบูรณ์ พระโหราธิบดีได้เขียนตำราแบบเรียนภาษาไทยเล่มแรก คือ "จินดามณี" เมื่อ พ.ศ. 2215 ทำให้รูปแบบตัวอักษรแพร่หลายไปสู่ประชาชน นอกจากนี้ไทยยังได้ติดต่อทางด้านการค้าและการทูตกับต่างชาติ เช่น ฝรั่งเศส โปรตุเกส ทำให้เรามีเอกสารเป็นเอกสารทางด้านการเขียนมากมายในรูปของจดหมาย สนธิสัญญา เป็นต้น

อักษรในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ถึงแม้ว่าจะได้ต้นแบบมาจากอักษรสุโขทัยสมัยพระเจ้าลิไทก็ตาม แต่รูปลักษณะอักษรได้มีการเปลี่ยนแปลงไป อักษรในปัจจุบันนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับอักษรในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชมาก การเปลี่ยนแปลงลักษณะตัวอักษรและอักขรวิธี มีดังต่อไปนี้

4.1 ด้านพยัญชนะ การเปลี่ยนแปลง มีดังนี้

4.1.1 รูปลักษณะตัวอักษร เดิมใช้เส้นโค้งตัวกลมเปลี่ยนมาเป็นเส้นตรงตัวเหลี่ยมเหมือนของปัจจุบัน เช่น

→ บ → พ → ป เป็นต้น

4.1.2 วิธีการเขียนตัวพยัญชนะเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมาก แต่มาเหมือนกับปัจจุบัน เช่น

→ ก → ฆ → ธ เป็นต้น

4.1.3 เพิ่มพยัญชนะ ศ ฆ

4.2 ด้านสระ การเปลี่ยนแปลง มีดังนี้

4.2.1 มีสระเพิ่มขึ้นใหม่อีก 1 ตัว คือ สระ อึ

4.2.2 เปลี่ยนรูปสระ ได้แก่

(1) รูปสระ อิ อี อือ เปลี่ยนจากเดิมมาเหมือนปัจจุบัน คือ จากรูปพระจันทร์เต็มดวงมาเป็นรูปพระจันทร์แรม

SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

พ่อขุนรามฯ
พระเจ้าลิไท
พระนารายณ์ฯ

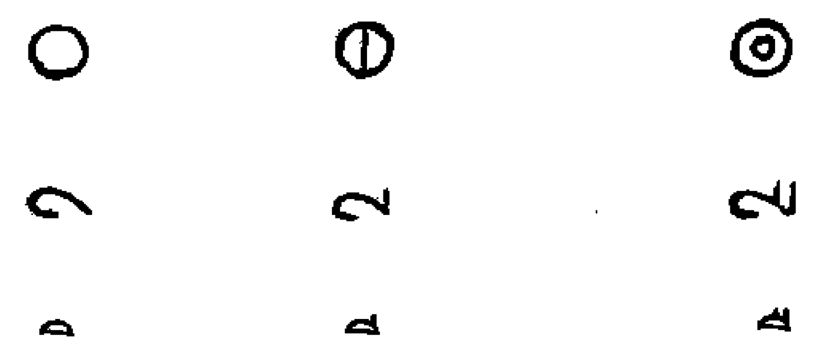

(2) สระ เอีย เดิมใช้ ี ยย หรือ ย เปลี่ยนเป็น เ-ีย เหมือนปัจจุบัน

4.3 ด้านวรรณยุกต์ การเปลี่ยนแปลง มีดังนี้

4.3.1 วรรณยุกต์เอก ยังใช้เหมือนเดิม คือ ใช้รูปวรรณยุกต์เอกเหมือนปัจจุบัน

4.3.2 วรรณยุกต์โท เดิมใช้รูปกากบาท สมัยนี้ใช้รูปวรรณยุกต์เป็น ้ ประยูร ทรงศิลป์ (2526 : 13) กล่าวว่า "รูปกากบาทได้เปลี่ยนแปลงเป็นรูปไม้โท้ ครั้งแรกในศิลาจารึกวัด อโศการาม พ.ศ. 1942"

4.3.3 วรรณยุกต์ตรีและจัตวา มีปรากฏในหนังสือจินดามณี ประเสริฐ ณ นคร (2526 : 29) กล่าวว่า "ไม้ตรีและไม้จัตวานั้นปรากฏในหนังสือจินดามณี ซึ่งแต่งขึ้นในสมัย พระนารายณ์ แต่น่าจะเป็นข้อความที่เติมภายหลัง" บางท่านสันนิษฐานว่า น่าจะมีใช้ในสมัยพระเจ้าบรมโกศ ดังที่ กำธร สถิรกุล (2526 : 201) กล่าวว่า "ถึงสมัยสมเด็จพระบรมโกศเราแน่ใจว่าได้มีวรรณยุกต์ตรีและจัตวาเพิ่มขึ้นแล้ว"

4.4 ด้านอักขรวิธี การเปลี่ยนแปลง มีดังนี้

4.4.1 ใช้ไม้หันอากาศ (ั) แทนการเขียนอักษรซ้อนสองตัว เช่น

ฉบบบ = ฉบับ ท่วว = ทั่ว ดงง = ดัง

4.4.2 ใช้เครื่องหมายไม้ยมก (ๆ) แทนคำที่ซ้ำเสียง

4.4.3 ใช้ไม้ไต่คู้เป็นครั้งแรก ปรากฏอยู่ในศิลาจารึกวัดจุฬามณี พ.ศ. 2230 (ทิพย์สุดา นัยทรัพย์ 2531 : 25) ใช้เขียนกำกับบนพยัญชนะท้ายของพยางค์ เพื่อให้ออกเสียงสั้น ใช้กับ สระ เ- เท่านั้น เช่น

เตม็ = เต็ม เหน็ = เห็น

4.4.4 ตัวสะกดการันต์ใช้ไม่แน่นอน เช่น สระ ไ- ใช้สับกับ ใ- ผู้ใด บางครั้งใช้ ผู้ได ผู้ใหญ่ บางครั้งใช้ ผู้ไหญ่ เป็นต้น ในด้านตัวสะกดก็ใช้ไม่แน่นอน เช่น คำว่า ฝรั่งเศส บางครั้งใช้ ฝรั่งเสด

สรุปวิวัฒนาการตัวอักษรไทยทั้งพยัญชนะ สระ และตัวเลขตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงถึงปัจจุบัน ดังตารางที่ 2.1, 2.2 และ 2.3

ตารางที่ 2.1 *เปรียบเทียบพยัญชนะไทยสมัยต่าง ๆ*

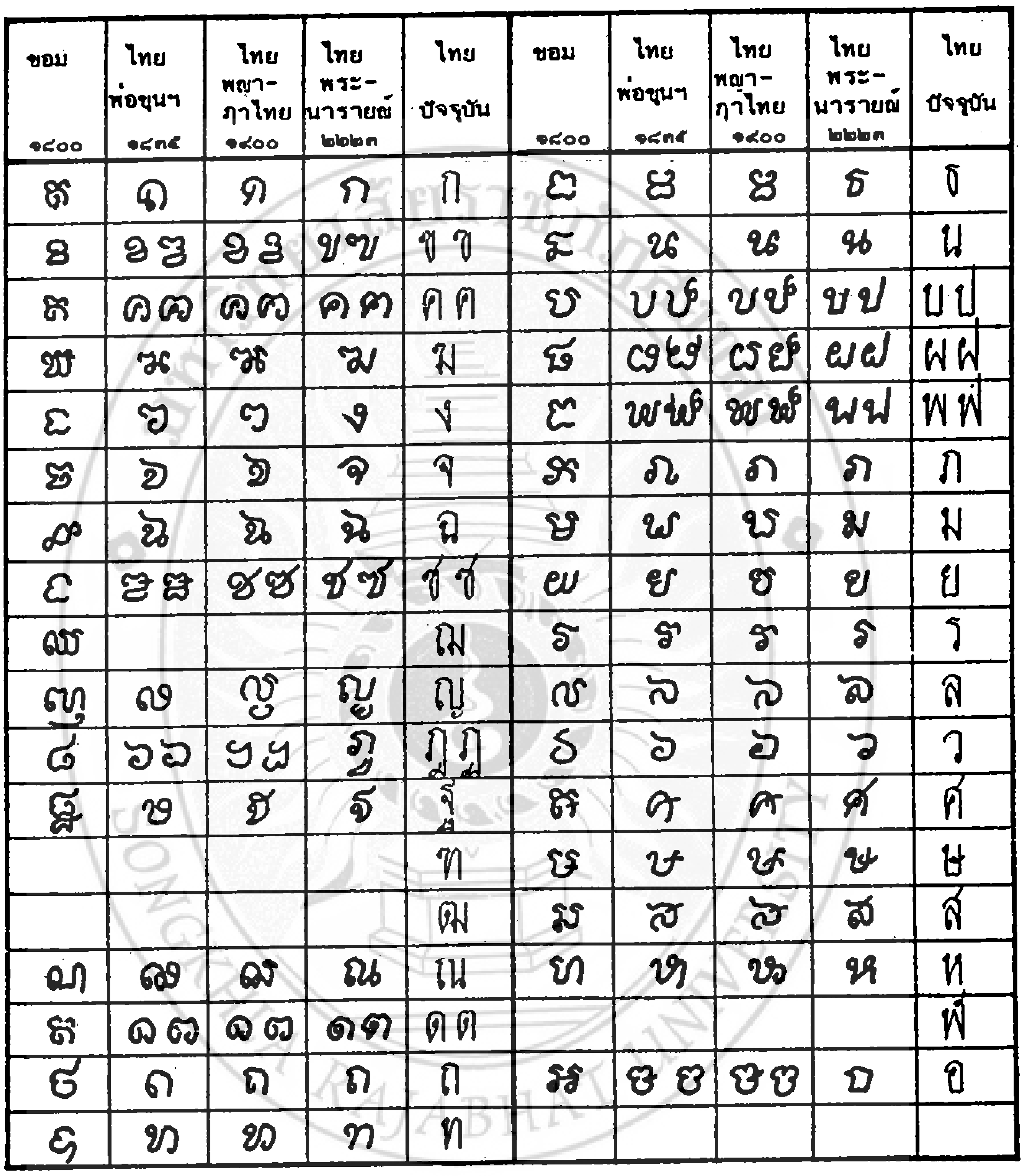

ที่มา : *วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2535 : 37*

ตารางที่ 2.2 *เปรียบเทียบสระไทยสมัยต่าง ๆ*

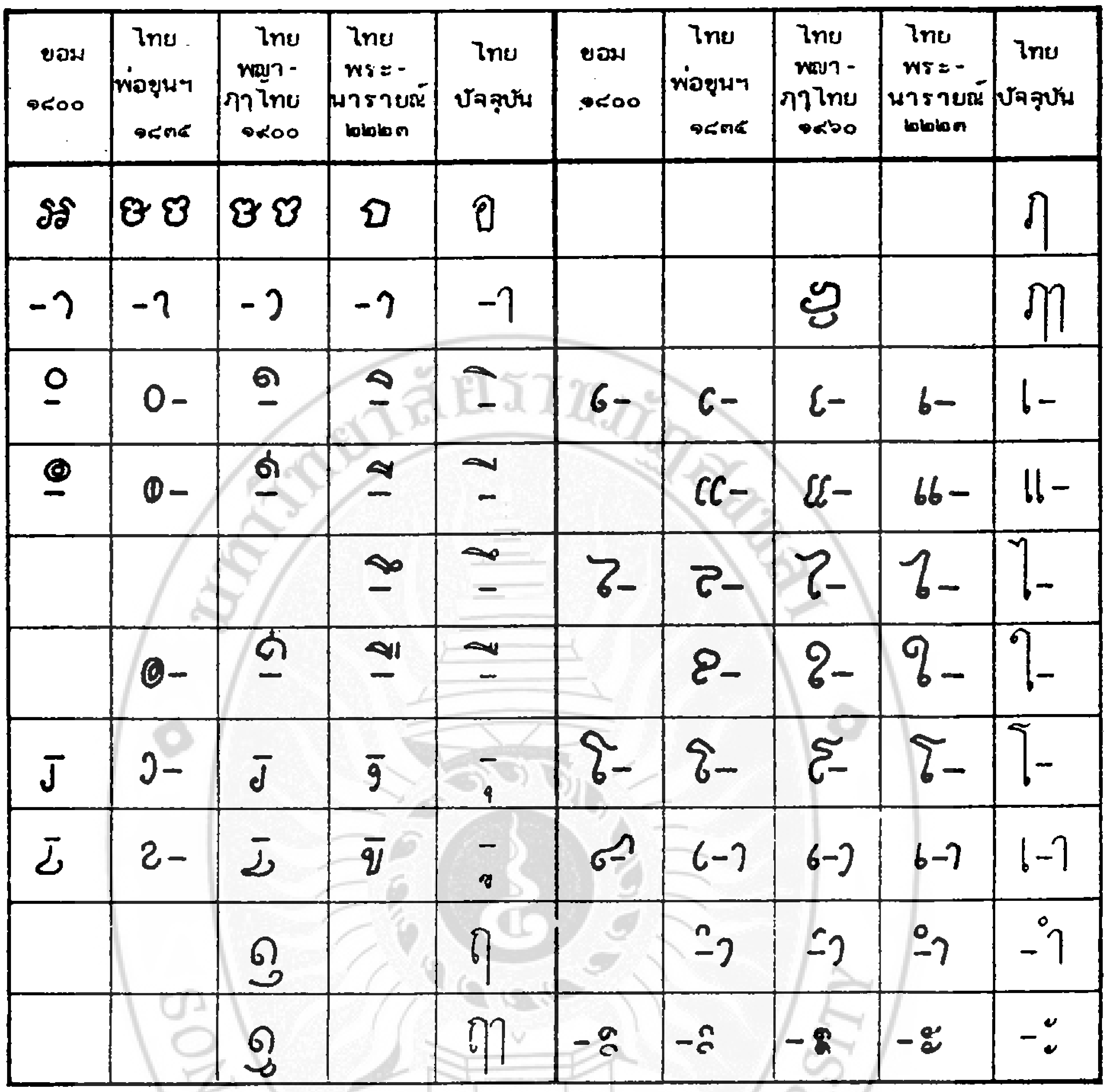

ที่มา : *วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2535 : 38*

ตารางที่ 2.3 *เปรียบเทียบตัวเลขไทยสมัยต่าง ๆ*

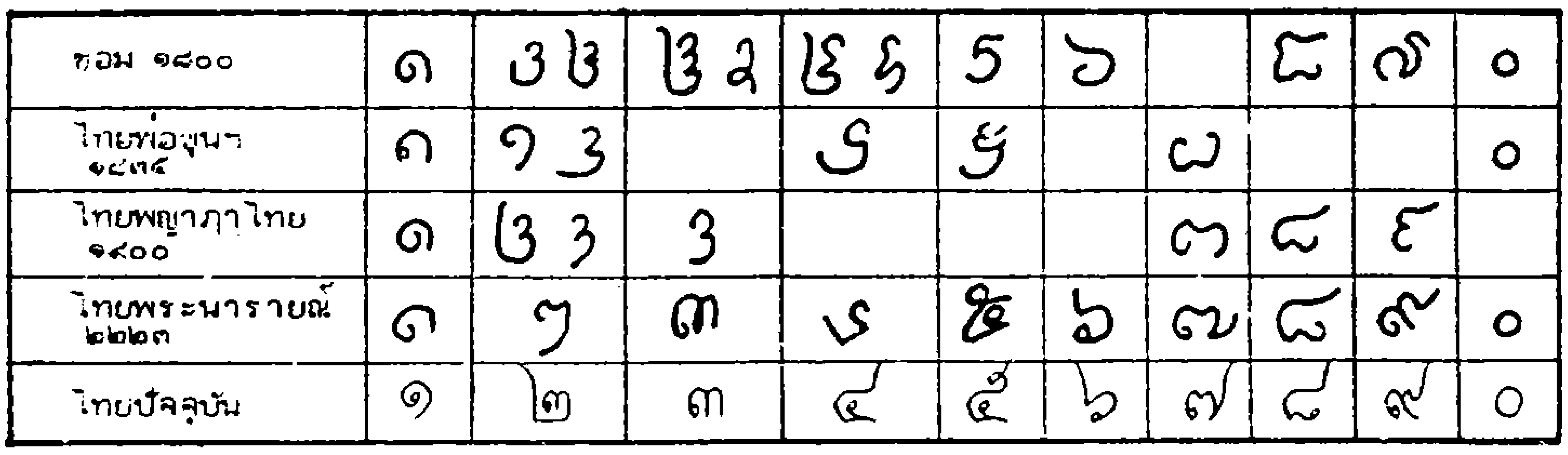

ที่มา : *วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2535 : 38*

นอกจากตัวอักษรธรรมดาแล้ว ในสมัยกรุงศรีอยุธยายังมีอักษรไทยย่อใช้ด้วย อักษรไทยย่อที่ถือว่างดงามที่สุด คือ อักษรไทยย่อสมัยพระเจ้าบรมโกศ พ.ศ. 2279 จากหลักฐานในหนังสือนันโทปนันทสูตรคำหลวง ของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 36)

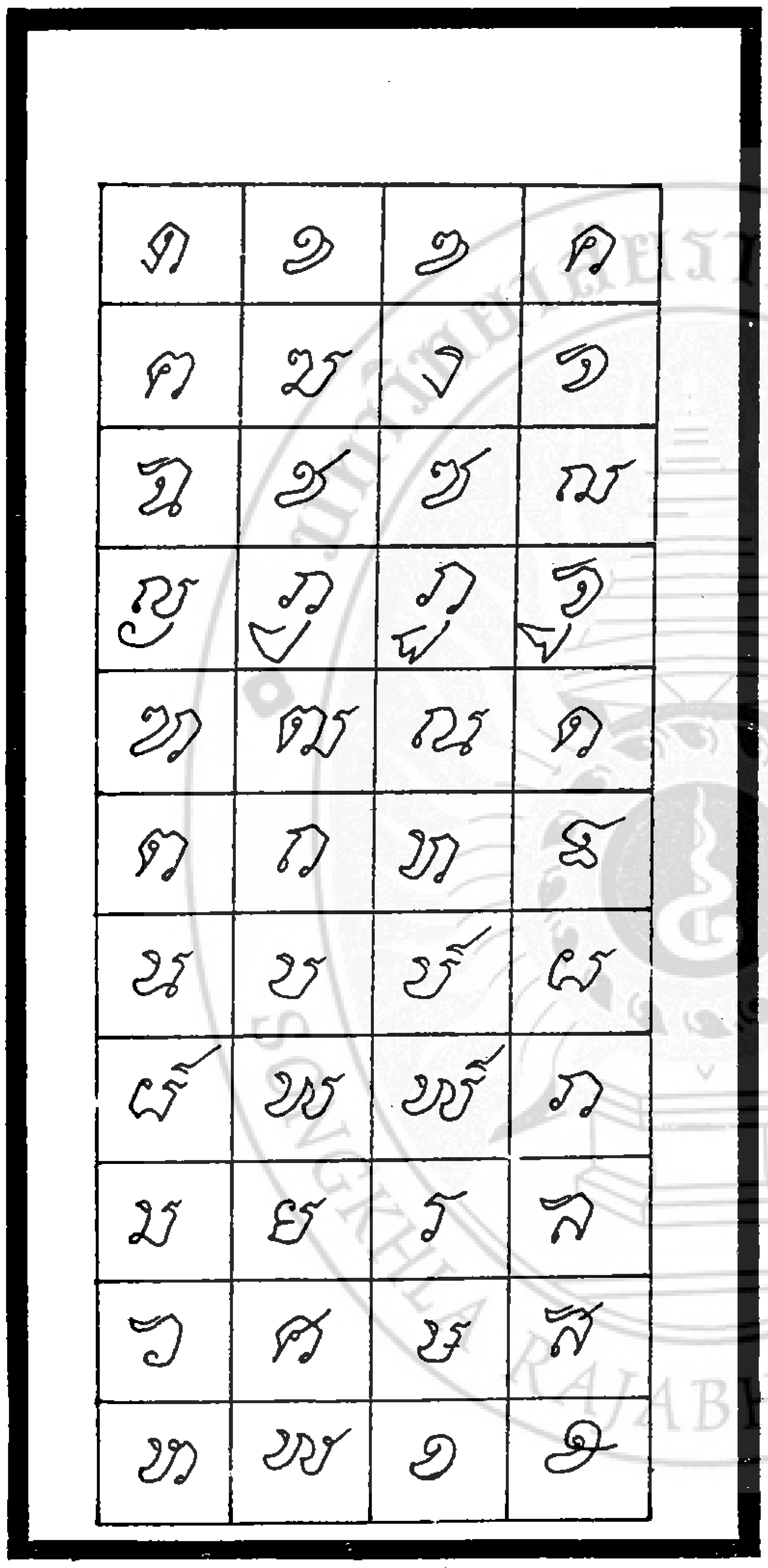

(ก)

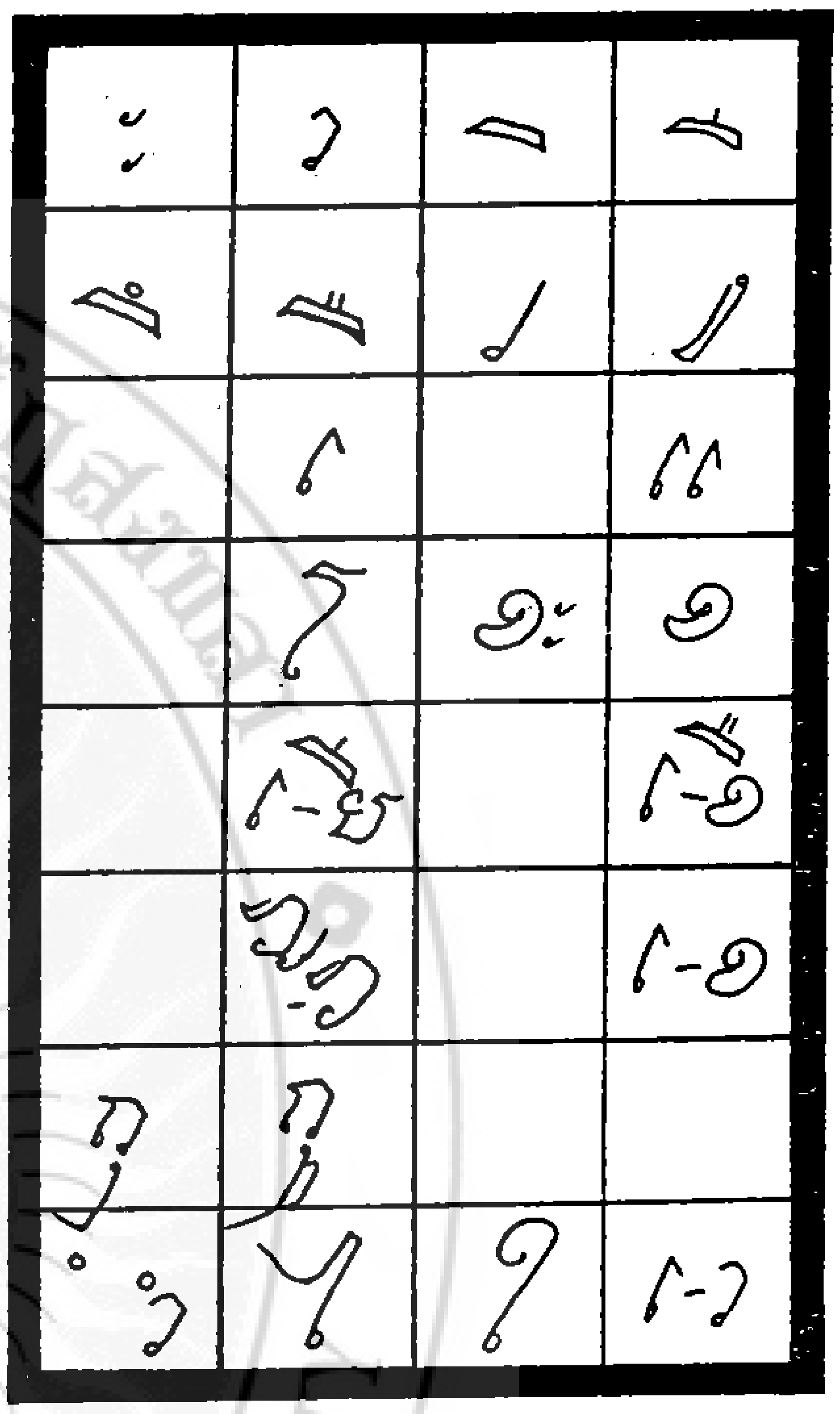

(ข)

ภาพที่ 2.2 *(ก) พยัญชนะของอักษรไทยย่อสมัยพระเจ้าบรมโกศ และ (ข) สระของอักษรไทยย่อสมัยพระเจ้าบรมโกศ*

ที่มา : *จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 36-37*

5. ตัวอักษรสมัยรัตนโกสินทร์

รูปแบบตัวอักษรไทยในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ไม่ได้แตกต่างจากสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เมื่อถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ได้เริ่มมีการพิมพ์หนังสือด้วยภาษาไทย เมื่อปี พ.ศ. 2371 โรงพิมพ์ของคณะแบบติสต์ที่นครกัลกัตตา ประเทศอินเดีย ได้พิมพ์หนังสือไวยากรณ์ไทยชื่อ "A Grammar of the Thai or Siamese Language" ซึ่งเป็นหนังสือที่ร้อยเอกเจมส์ โลว์ (Capt. Jame Low) นายทหารอังกฤษซึ่งรับราชการอยู่ที่ประเทศอินเดียเป็นผู้แต่งเพื่อให้คนอังกฤษได้เรียนภาษาไทย (วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2535 : 78)

ต่อมาในปี 2378 ผู้ที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการพิมพ์แบบใหม่ของไทย คือ หมอแดน บีช บรัดเลย์ (Dr. Dan Beach Bradley) หรือที่คนไทยสมัยนั้นเรียกว่า "ปลัดเล" เป็นหมอสอนศาสนาชาวอเมริกัน ได้นำเอาตัวพิมพ์ไทยที่ซื้อมาจากโรงพิมพ์ในสิงคโปร์ ซึ่งได้ซื้อมาจากนครกัลกัตตา ประเทศอินเดียอีกต่อหนึ่ง และแท่นพิมพ์จากสิงคโปร์เข้ามาในกรุงเทพฯ และได้มาเริ่มกิจการการพิมพ์ที่พิมพ์ด้วยตัวหนังสือไทยเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2379 ส่วนมากเป็นคำสอนศาสนาคริสต์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2382 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ทางโรงพิมพ์แห่งนี้พิมพ์ประกาศห้ามสูบฝิ่นจำนวน 9000 ฉบับ นับเป็นสิ่งพิมพ์ที่เป็นเอกสารทางราชการไทยชิ้นแรกที่พิมพ์ขึ้นในประเทศไทย (กำธร สถิรกุล 2526 : 101-102)

การพิมพ์เจริญขึ้นเรื่อย ๆ รัชกาลที่ 4 ทรงเป็นคนไทยคนแรกที่ดำเนินกิจการพิมพ์ ทรงตั้งโรงพิมพ์ตั้งแต่ก่อนขึ้นครองราชย์ เมื่อ พ.ศ. 2385 หมอบรัดเลย์ได้หล่อตัวพิมพ์ไทยขึ้นใหม่ แล้วได้นำไปถวายพระองค์ท่านที่วัดบวรนิเวศ พร้อมด้วยตัวพิมพ์ภาษาอังกฤษอีกชุดหนึ่ง (วัลลภ สวัสดิวัลลภ อ้างถึง ขจร สุขพานิช 2535 : 87) โรงพิมพ์วัดบวรนิเวศวิหารนับเป็นโรงพิมพ์แห่งแรกของคนไทย โดยมากพิมพ์หนังสือพุทธศาสนา รัชกาลที่ 4 ได้รับยกย่องเป็นบิดาแห่งการพิมพ์ไทย เมื่อพระองค์ขึ้นเสวยราชย์แล้วโปรดเกล้าฯให้สร้างโรงพิมพ์หลวงขึ้นในพระราชวัง ทรงจัดพิมพ์หนังสือกิจจานุเบกษา พระองค์ทรงเห็นปัญหาในการสร้างแม่พิมพ์และความยากลำบากของการเรียงตัวอักษรไทย จึงทรงมีพระราชดำริจะดัดแปลงตัวอักษรไทยและวิธีการเขียนอักษรไทยเสียใหม่ดังจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

การพิมพ์ไทยเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ในสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 ได้มีการขยายการศึกษาและวรรณคดีได้รับการส่งเสริมอย่างกว้างขวาง ทำให้กิจการการพิมพ์ขยายตัวไปมาก โรงพิมพ์ที่มีชื่อเสียงหลายโรง เช่น โรงพิมพ์พรรฒธนากร โรงพิมพ์อักษรโสภณ

โรงพิมพ์อักษรนิติได้พิมพ์หนังสือดีออกจำหน่ายมากมาย ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 7 และรัชกาลที่ 8 การพิมพ์ซบเซา เนื่องจากประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและเผชิญกับสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อสงครามยุติจึงดีขึ้น (วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2535 : 99)

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางการพิมพ์มีมากขึ้น มีการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย ทำให้มีประสิทธิภาพสูง งานพิมพ์มีคุณภาพดีทัดเทียมต่างประเทศ (วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2535 : 103)

6. การเปลี่ยนแปลงตัวอักษรสมัยรัชกาลที่ 4

ในปี พ.ศ. 2390 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ได้ทรงคิดประดิษฐ์

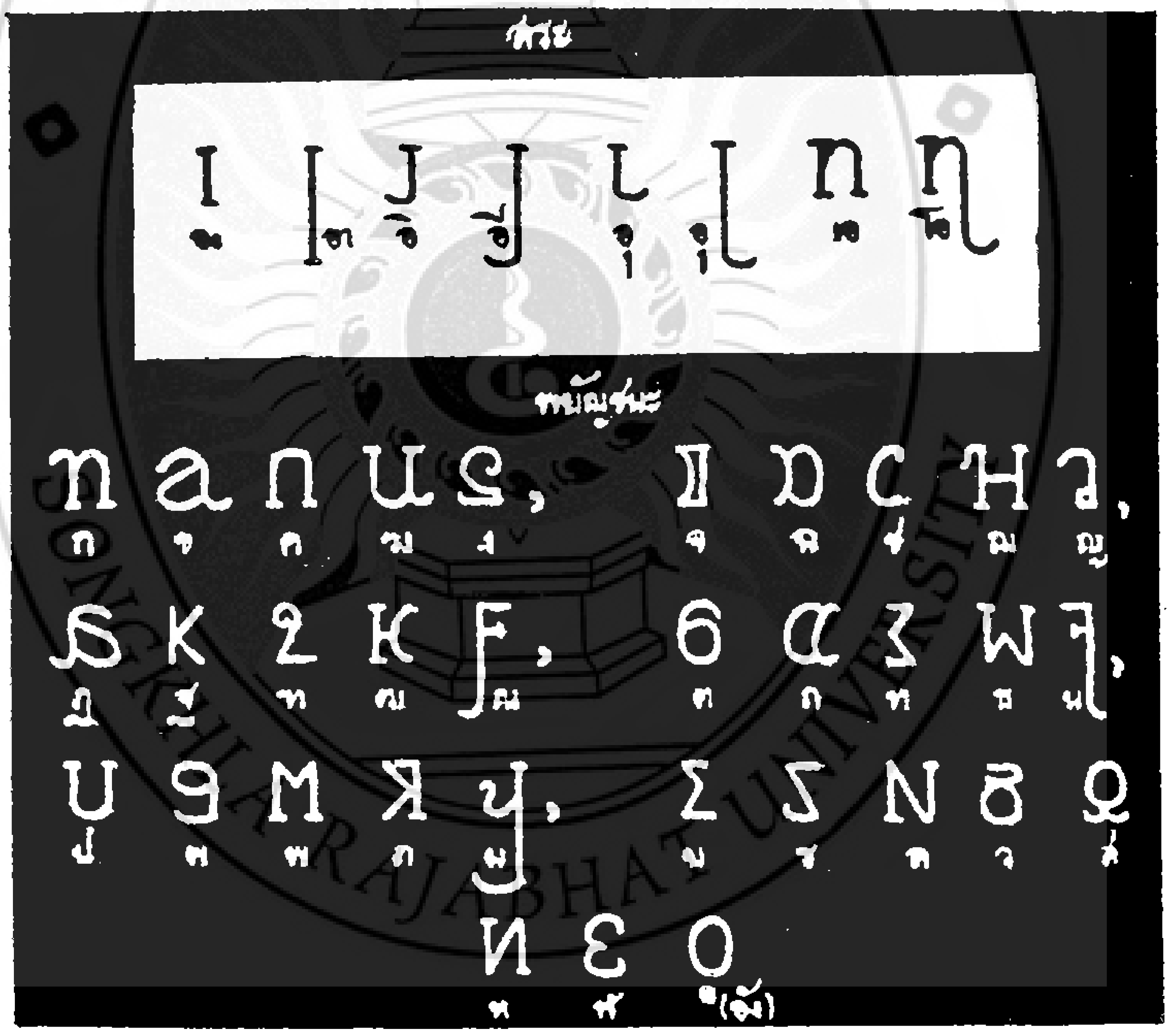

ภาพที่ 2.3 *ตัวอักษรอริยกะสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ พ.ศ. 2390*

ที่มา : *วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2535 : 95*

อักษรไทย และวิธีการเขียนตัวอักษรเสียใหม่ เพื่อให้มีรูปลักษณะ และวิธีการเขียนคล้ายหรือเหมือนตัวอักษรโรมันของยุโรป คือ วางสระและพยัญชนะอยู่ในบรรทัดเดียวกัน โดยเรียงสระไว้หลังพยัญชนะทั้งหมด ตัวอักษรที่ทรงดัดแปลงใหม่ เรียกว่า **"อักษรอริยกะ"** พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ให้ทดลองใช้กับพระสงฆ์ฝ่ายธรรมยุต โดยนำไปใช้เขียนภาษาบาลี แต่ก็ไม่

ได้รับความนิยม จึงใช้ได้ไม่นานนักก็ได้เลิกล้มไป ทั้งนี้เนื่องจากตัวอักษรอริยกะมีลักษณะตัวอักษรและอักขรวิธีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ตัวอย่าง สระและพยัญชนะอริยกะ ดังภาพที่ 2.3 ตัวอย่าง ภาษาบาลีที่เขียนด้วยอักษรอริยกะ ดังภาพที่ 2.4

เขียนอักษรไทย

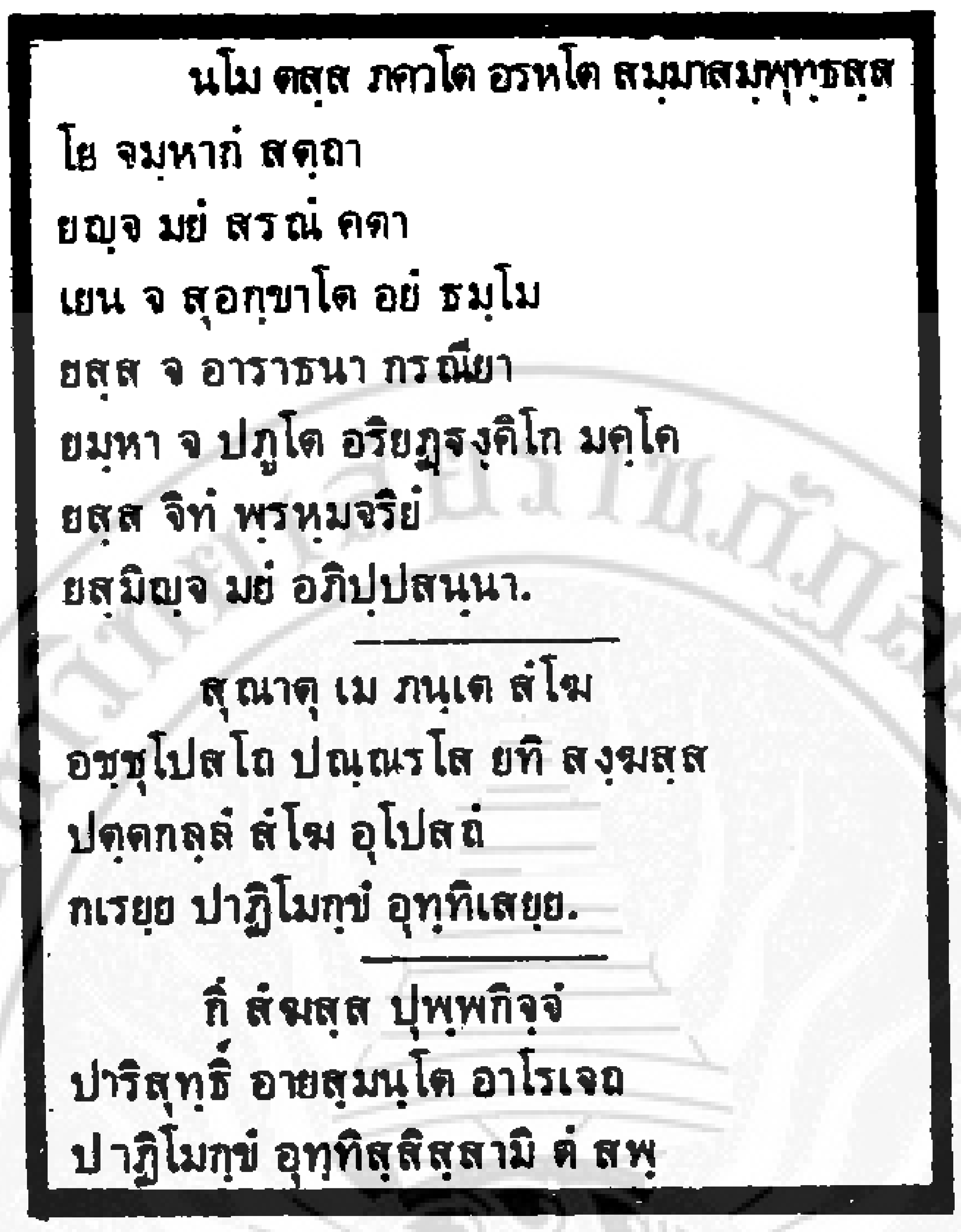
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
โย จมฺหากํ สตฺถา
ยญฺจ มยํ สรณํ คตา
เยน จ สุอกฺขาโต อยํ ธมฺโม
ยสฺส จ อาราธนา กรณียา
ยมฺหา จ ปฏูโต อริยฏฺฐงฺคิโก มคฺโค
ยสฺส จิทํ พฺรหฺมจริยํ
ยสฺมิญฺจ มยํ อภิปฺปสนฺนา.

สุณาตุ เม ภนฺเต สํโฆ
อชฺชุโปสโถ ปณฺณรโส ยทิ สงฺฆสฺส
ปตฺตกลฺลํ สํโฆ อุโปสถํ
กเรยฺย ปาฏิโมกฺขํ อุทฺทิเสยฺย.

กึ สํฆสฺส ปุพฺพกิจฺจํ
ปาริสุทฺธึ อายสฺมนฺโต อาโรเจถ
ปาฏิโมกฺขํ อุทฺทิสิสฺสามิ ตํ สพฺ

ตัวอย่างอักษรอริยกะ

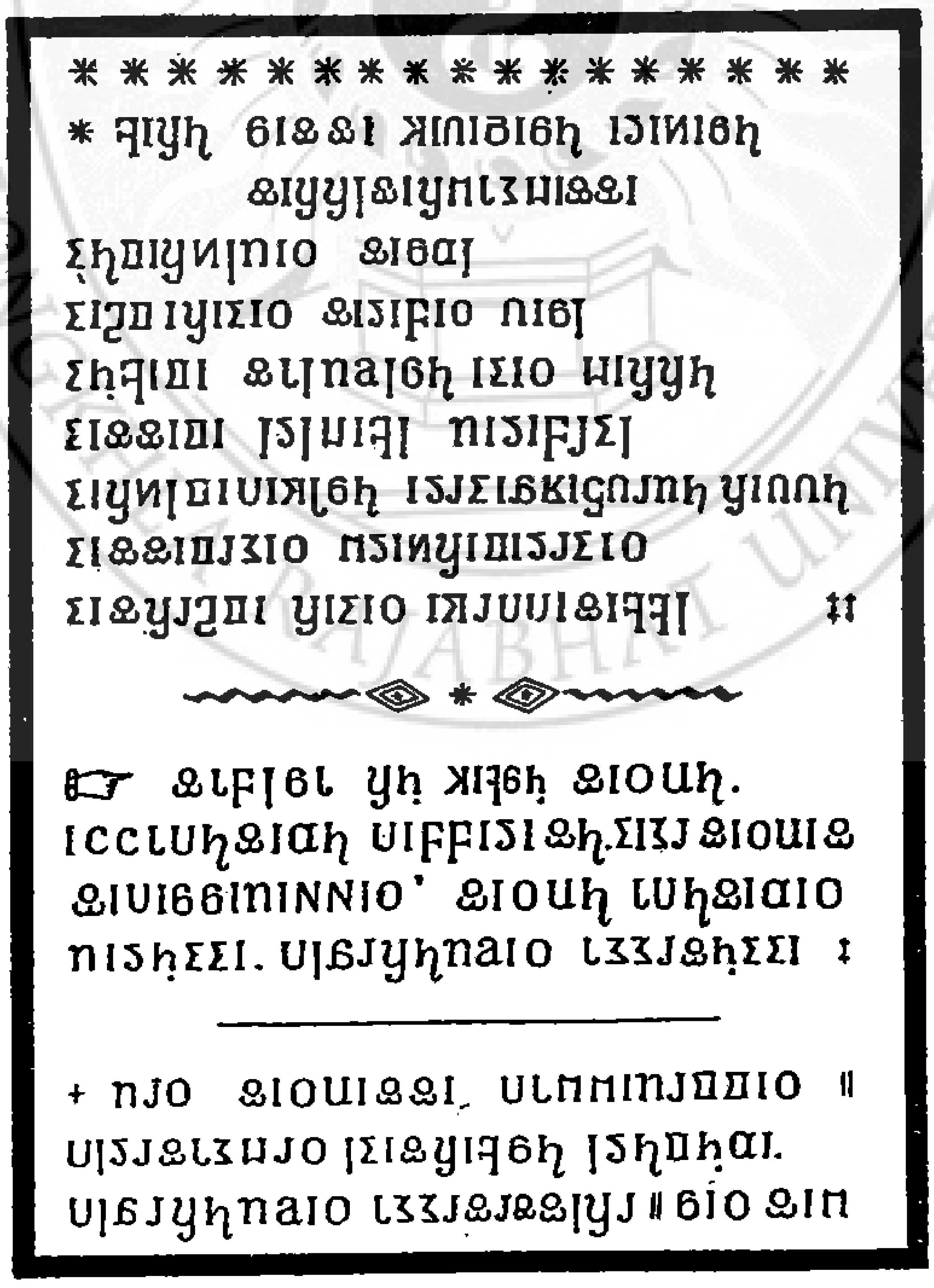

ภาพที่ 2.4 *ภาษาบาลีที่เขียนด้วยอักษรอริยกะ*

ที่มา : *จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 45*

7. การเปลี่ยนแปลงตัวอักษรสมัยรัชกาลที่ 6

ในปี พ.ศ. 2460 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงชี้ให้เห็นถึงความบกพร่องบางประการของภาษาไทยที่ทำให้เขียนและอ่านยาก ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

7.1 วิธีการเขียนสระ ซึ่งเขียนไว้ข้างหน้า ข้างหลัง ข้างบน ข้างล่าง ทำให้ยากแก่การอ่าน

7.2 รูปสระประสมเขียนไม่ตรงกับเสียงที่แท้จริง เช่น สระ เอือ เขียนด้วยสระ เ- กับ ื กับตัว อ เกิดจากเสียงสระ อือ+อา เวลาอ่านออกเสียงเป็นเสียงเดียว แต่มีสระแยกย้ายกันอยู่ทั้งข้างหน้า ข้างบน แล้วยังมีตัว อ ไว้ข้างหลังอีก ทำให้ยุ่งเหยิงยากที่จะเข้าใจได้

7.3 พยัญชนะต้นที่ไม่มีรูปสระประกอบอยู่ บางคำก็อ่านออกเสียงเป็นสระ อะ บางคำก็ออกเสียงเป็นสระ ออ เช่น ปฐม อ่านว่า ปะ-ถม แต่คำว่า บดี อ่านออกเสียง บะ-ดี ไม่ได้ ต้องอ่านออกเสียง บอ-ดี ดังนี้เป็นต้น ทำให้เกิดความสับสนได้

7.4 วิธีการใช้พยัญชนะกล้ำ ยากแก่ผู้เรียนเป็นอันมาก เพราะเหตุ 2 ประการคือ

7.4.1 ตัวพยัญชนะที่ไม่มีสระกำกับก็ออกเสียงได้ เป็นเหตุให้รู้ได้ยากว่าเมื่อใดควรกล้ำ เมื่อใดไม่ควรกล้ำ เช่น คำว่า **ปราด** อ่านกล้ำเป็น **ปรฺาด** แต่คำว่า **ปลาด** เราอ่านว่า **ปะ-หลาด**

7.4.2 ปัญหาการเขียนสระไว้ข้างหน้า ทำให้เกิดความไม่แน่ใจว่าพยัญชนะตัวที่ 2 จะกล้ำกับตัวที่ 1 หรือเป็นตัวสะกด เช่น คำว่า โสน จะอ่านว่า โสน หรือ สะ-โหฺน ก็ได้ บางคำถ้ามีพยัญชนะสามตัวตามหลังสระก็อ่านยากไปอีก เช่น จันทโครพ อ่านว่า จัน-ทะ-โค-รบ หรือบางคนอ่านผิดเป็น จัน-ทะ-โครฺพ คำว่า โคลน อ่านว่า โคฺลน หรืออาจจะอ่านผิดว่า โค-ลน นอกจากนั้นยังมีคำว่า อิเหนา เพลา เป็นต้น

7.5 ลักษณะการเขียนติดต่อกันไปหมด ไม่เว้นระยะในระหว่างคำแบบวิธีเขียนของชาวยุโรป ทำให้ยากแก่การอ่านและอ่านผิดพลาดได้ง่าย เช่น ตากลม อาจอง กอดอก เป็นต้น

8. ลักษณะตัวอักษรสมัยรัชกาลที่ 6

เมื่อรัชกาลที่ 6 ทรงเล็งเห็นข้อบกพร่องของภาษาไทยดังกล่าวมาแล้วข้างต้น พระองค์จึงทรงคิดประดิษฐ์สระและวิธีสะกดการันต์เสียใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2460 ส่วนรูปพยัญชนะทรงใช้รูปเดิมที่ใช้อยู่ขณะนั้น สำหรับรูปสระที่ทรงคิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่มี 2 แบบ คือ แบบบรรจง กับ แบบหวัด ดังภาพที่ 2.5

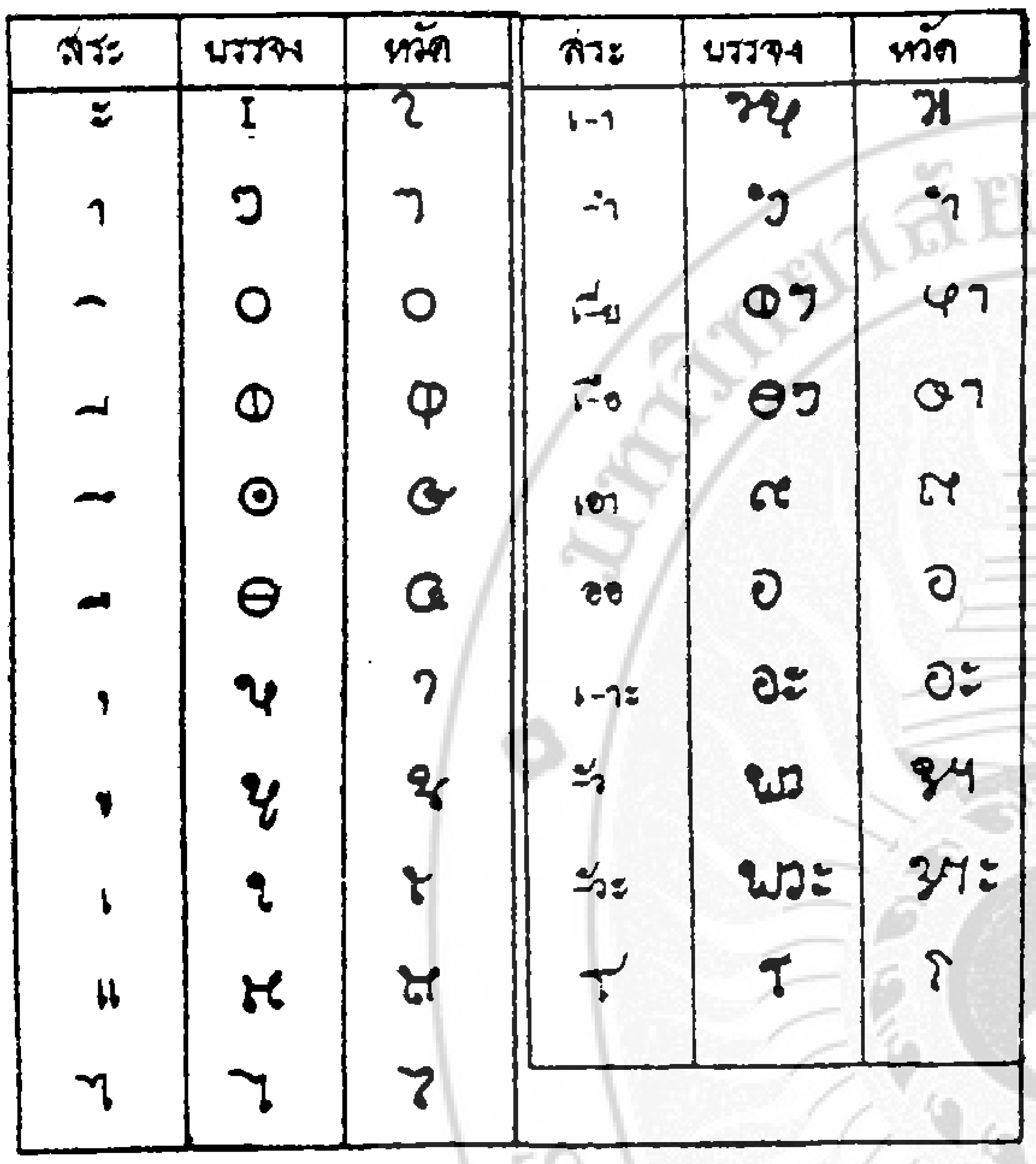

(ก)

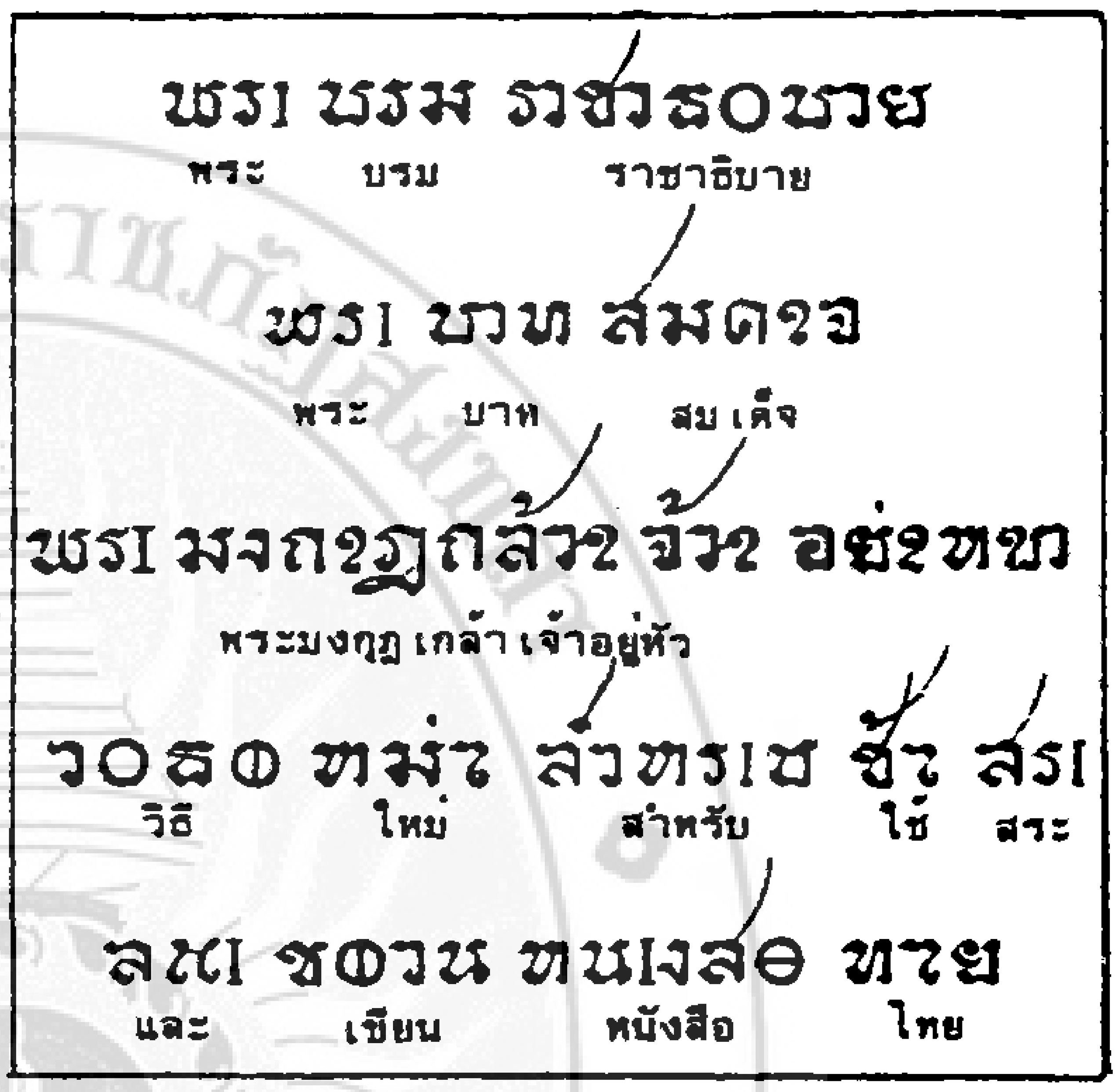

(ข)

ภาพที่ 2.5 *(ก) ลักษณะสระสมัยรัชกาลที่ 6 และ (ข) ตัวอย่างการเขียนคำ*

ที่มา : *กำธร สถิรกุล 2526 : 155*

9. อักขรวิธีไทยสมัยรัชกาลที่ 6

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบัญญัติอักขรวิธีใหม่ ดังมีกระแสพระราชดำริ ปรากฏใน สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2540 : 98-101) ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

9.1 หลักการเขียนสระ สระทั้งหมดให้เขียนตามหลังพยัญชนะและวางไว้บรรทัดเดียวกับพยัญชนะ

9.2 การออกเสียงพยัญชนะกล้ำ ถ้ามีพยัญชนะมากกว่า 1 ตัวหน้าสระใด ให้ออกเสียงพยัญชนะนั้น ๆ กล้ำกัน เช่น กล้ว (เกล้า) ถ้าไม่ออกเสียงกล้ำ ต้องมีสระแทรกระหว่างพยัญชนะ เช่น ท๖ย (ไทย)

9.3 การใช้วิสรรชนีย์ (ะ) ไม่ใช้เป็นสระ อะ แต่ใช้เพียงทำให้สระอื่นเป็นสระเสียงสั้น เช่น สระ เอาะ ใช้ ·อะ หมอะ (เหมาะ) สระ อัวะ ใช้ ᴥะ ผᴥะ (ผวะ)

9.4 เลิกใช้ไม้หันอากาศ (ั) ให้ใช้ อะ แทน เช่น Iค (อัด) Iน (อั้น)

9.5 การใช้รูปสระลอย ไม่ต้องมีพยัญชนะต้น เช่น ⓘกๅ (อีกา) ᴤไร(อุไร)

9.6 การใช้ตัวพยัญชนะ ย อ ว ที่อยู่ในสระประสม เมื่อเขียนสระแล้วรูปพยัญชนะนั้นหมดไป เช่น เอีย เอือ อัว เขียนเป็น ⓘๅ (อี+อา) ⓔๅ(อือ+อา) ᴤๅ (อู+อา) การเขียน ลักษณะนี้รูปสระประสมจึงเขียนรูปได้ตรงตามเสียงที่แท้จริง

9.7 การใช้คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ที่ออกเสียง "ออ" โดยไม่มีตัว "อ" ประกอบให้ใช้เครื่องหมายเปยยาลย่อ (apostrophe) (') ไว้ข้างหลังพยัญชนะตัวนั้น เช่น ม'รณา (มรณา อ่านว่า มอ-ระ-นา) ท'รชน (ทรชน อ่านว่า ทอ-ระ-ชน)

9.8 การออกเสียงพยัญชนะที่มีสระกำกับ พยัญชนะทุกตัวต้องมีสระกำกับจึงจะออกเสียงได้ เช่น Iญชlaⓘ = อัญชะลี (อัญชลี) วIนOคๅ = วะนิดา (วนิดา)

9.9 การใช้เครื่องหมายฆ่าเสียง พยัญชนะที่ไม่ต้องออกเสียงให้ใช้เครื่องหมายฆ่าเสียง ดังนี้

9.9.1 พยัญชนะที่เป็นการันต์ ให้ใช้ไม้ทัณฑฆาต " ์ "

9.9.2 พยัญชนะที่เป็นอักษรนำ แต่ไม่ต้องออกเสียงตัวนำ ให้ใช้เครื่องหมายฆาตประกาศ (.) จุดไว้ใต้ตัวอักษรแทนไม้ทัณฑฆาต เช่น หฺนอ พฺรหฺม พฺราหฺมณ์

9.10 วิธีเขียนหนังสือ ให้เขียนเป็นคำ ๆ โดยเว้นช่องไฟระหว่างคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ แบบภาษาอังกฤษ เช่น มหัพภาค (.) จุลภาค (,)

9.11 วิธีเขียนโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ให้เขียนบาทละบรรทัด ถ้าหากไม่จบใน 1 บรรทัด ให้เขียนต่ออีกบรรทัดหนึ่งได้ แต่เมื่อขึ้นบาทใหม่ก็ต้องขึ้นบรรทัดใหม่ด้วย

รูปแบบและวิธีเขียนอักษรไทยของรัชกาลที่ 6 ยังไม่ทันได้ใช้บรรลุผลตามพระราชประสงค์ ก็สิ้นรัชกาลเสียก่อน ประกอบกับประชาชนไม่พร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้น เพราะยังเคยชินอยู่กับการเขียนแบบเก่า ดังนั้น ความคิดในการเปลี่ยนแปลงวิธีการเขียนหนังสือไทยของพระองค์จึงไม่ประสบความสำเร็จ

10. การเปลี่ยนแปลงการใช้ตัวอักษรไทยในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม

ในปี พ.ศ.2485 สมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล มีการเปลี่ยนแปลงการเขียนหนังสือไทยครั้งใหญ่ โดยคณะรัฐบาลชุดของ ฯพณฯ จอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การปรับปรุงภาษาไทยให้ใช้สระและพยัญชนะในภาษาใหม่ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2485 โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

10.1 ให้ยกเลิกการใช้พยัญชนะ 13 ตัว คือ ฃ ฅ ฆ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ศ ษ และ ฬ โดยใช้พยัญชนะแทน ดังนี้

ค	แทน	ฃ ฅ ฆ
ช	แทน	ฌ
ด ต ถ ท ธ น	แทน	ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ตามลำดับ
ส	แทน	ศ ษ
ล	แทน	ฬ

10.2 ให้ตัดสระ ใ ฤ ฤๅ ฦ ฦๅ โดยใช้ ไ รึ รือ ลึ ลือ แทน

10.3 ตัว ญ ในคำไทยให้ใช้ ย แทน เช่น ผู้หญิง-ผู้หยิง ใหญ่-ไหย่ แต่ในกรณีเขียนคำบาลี สันสกฤต ใช้คงใช้ ญ แต่ต้องตัดเชิง ญ ออก เช่น ปัญญา วิญญู

10.4 ตัว ย ที่มี อ นำ ซึ่งมีอยู่ 4 คำ คือ อย่า อยู่ อย่าง อยาก ให้ใช้ ห นำ เป็น หย่า หยู่ หย่าง หยาก

10.5 ตัวกล้ำ ทร ที่ออกเสียงเป็น ซ ให้ใช้ ซ แทน เช่น ทราบ - ซาบ ทรุดโทรม – ซุดโซม ทราย - ซาย

10.6 คำว่า กระ ให้ใช้ กะ **แทน** เช่น กระจาย – กะจาย กระจ่าง – กะจ่าง กระเช้า - กะเช้า

10.7 ร หัน (รร) ในแม่ กก กบ กด กม ให้ยกเลิกโดยใช้ไม้หันอากาศแทน เช่น อุปสัค บัพ วัธนา กัมการ แต่ ร หันในแม่ กน ยังคงใช้ได้ เช่น บรรพบุรุส วรรณคดี

10.8 หลักทั่วไปใช้คำบาลีแทนคำสันสกฤต เช่น กรรม - กัม ธรรม - ธัม นิตย์ - นิจ สัตย์ - สัจ เว้นแต่คำที่ไทยนำมาใช้ทั้งรูปบาลีและสันสกฤต แต่ต่างความหมายกัน ยังคงใช้ทั้ง 2 คำ เช่น วิชา วิทยา สูญหาย สูนย์กลาง ฯลฯ

10.9 ใช้ประวิสรรชนีย์คำบาลีสันสกฤต เช่น คนะรัฐมนตรี อารยะประเทส พละสึกสา

10.10 คำที่มาจากภาษาบาลี ถ้าตัวสะกดมีอักษรซ้ำหรืออักษรซ้อน ในกรณีตัวหลังไม่มีสระกำกับให้ตัดตัวสะกดออก เช่น จิตต -จิต วิชชา - วิชา หัตถกรรม - หัตถกัม เศรษฐกิจ - เสถกิจ รัฏฐบาล - รัถบาล แต่ถ้าคำหลังมีสระกำกับไม่ต้องตัดตัวสะกด เช่น อัคคี สัทธา

10.11 คำที่ถอดมาจากภาษาต่างประเทศให้เขียนตามเสียงเป็นหลัก เช่น ตำรวจ เป็น ตำรวด กำธร เป็น กำทอน

10.12 ไม้ไต่คู้ไม่ใช้กำกับคำบาลีสันสกฤต เช่น เบญจ เพชร เวจ คำต่างประเทศอื่น ๆ ที่จำเป็นก็ยังคงใช้ไม้ไต่คู้ เช่น เช็ค สำหรับคำไทยที่ต้องออกเสียงสั้น เช่น เม็ด เล็ก เย็น ยกเว้นคำว่า เป็น ให้ใช้ เปน

อักขรวิธีที่คิดขึ้นใหม่นี้มีผู้คัดค้านมากมาย จึงยกเลิกเสีย เมื่อ พ.ศ. 2488 ที่ยังคงใช้อยู่ปัจจุบันมี 2 ประการ คือ

1. คำบาลี สันสกฤตไม่ใช้ไม้ไต่คู้ เช่น เบญจ เพชร เวจ อเนจ ฯลฯ
2. ตัวสะกดตัวตามในภาษาบาลีที่มีอักษรซ้ำกันให้ตัดตัวหน้าออกเสีย เช่น จิตต - จิต วิชชา - วิชา สัจจ - สัจ ฯลฯ

สำหรับอักขรวิธีไทยในปัจจุบันนี้ใช้ตามพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525

บทสรุป

เรื่องของประวัติความเป็นมาของชนชาติไทยและภาษาไทยที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น จะเห็นได้ว่าประวัติความเป็นมาของชนชาติไทย นับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ถึงแม้จะยังไม่สามารถกล่าวยืนยันได้อย่างแน่ชัดว่า ถิ่นกำเนิดของชนชาติไทยอยู่ในบริเวณใดก็ตาม แต่เราก็สามารถจะบอกได้ว่าชนชาติไทยเป็นชนชาติที่เก่าแก่ และได้สร้างสมอารยธรรมของตนติดต่อกันมายาวนานนับตั้งแต่อดีตกาล ซึ่งเรื่องราวของชนชาติไทยนั้น มีหลักฐานปรากฏมากขึ้นนับตั้งแต่สมัยสุโขทัย เป็นต้นมา โดยมีหลักฐานปรากฏยืนยันว่าบรรพบุรุษไทยผู้สถาปนาอาณาจักรแห่งนี้ขึ้นอย่างเป็นปึกแผ่น เมื่อสิ้นอาณาจักรสุโขทัย ต่อมาก็มี กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น จนถึงยุคปัจจุบัน

SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

สำหรับประวัติความเป็นมาของภาษาไทย แบ่งออกเป็นประวัติความเป็นมาของภาษาพูด ซึ่งก็ไม่สามารถจะหาข้อยุติได้ว่า ภาษาพูดของคนไทยเริ่มต้นจากที่ไหนและเมื่อไรเช่นเดียวกัน การศึกษาเรื่องที่มาของภาษาไทยจึงเป็นปัญหาที่จะต้องขบคิดและค้นคว้ากันต่อไป ส่วนเรื่องประวัติความเป็นมาของอักษรไทยหรือตัวหนังสือไทยนั้น นับตั้งแต่พ่อขุนรามคำแหงคิดประดิษฐ์อักษรไทยมาจนกระทั่งถึงยุคปัจจุบัน มีการวิวัฒนาการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวอักษรมาหลายยุคหลายสมัย เพื่อให้มีความสะดวกในการเขียนมากขึ้น

การศึกษาประวัติของอักษรไทย ทำให้เราเห็นอัจริยภาพของบรรพบุรุษไทยที่ได้ค้นคิดประดิษฐ์ตัวอักษรให้เราได้ใช้สื่อสารและบันทึกเรื่องต่าง ๆ เอาไว้สืบต่อให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ต่อไป ภาษาแสดงถึงความเป็นชาติ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้น ลูกหลานไทยจะต้องช่วยกันรักษาภาษาไทยไว้ ปัจจุบันการเขียนคำจะต้องใช้ให้ถูกต้องตามพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525

SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY